

Ķērās tikai rīta pusē. Pēc sacensībām sportisti atzina, ka cope nebija tā labākā.

Uzvarētāja loms. Pirmās vietas ieguvēja loms svēra 1,200 kg.

Uzvarētāji. Foto – no kreisās: 2.vietā ierindojās Ēriks Tučs (loms 1,120 kg) 1.vietā – Genādijs Vornakovs, 3.vietā – Valdis Prancāns (loms 1,020 kg).

Foto - E. Gabranovs

Vismaz kilogramu vērti uzvaras kausi

Edgars Gabranovs

Dienā, kad mūspusi piedziedāja gandrīz 800 seniori no visas Latvijas, Balvu ezera un upītes/kanāla krastā deviņi vīri sacentās Balvu novada čempionātā vasaras makšķerēšanā ar pludiņmakšķeri.

Jau pirms pulksten 8 rītā Genādijs Vornakovs no Viļakas atzina, ka visu mūžu ir makšķerējis, turklāt Balvu ezers viņam pazīstams: “Agrāk šeit dzīvoju. Sacensības makšķerniekiem jāorganizē biežāk, jo interese ir.” Taujāts, vai naktī zibeņojošās debesis nav atbaidījušas zivis, Genādijs noteica, ka viss atkarīgs no makšķernieka profesionalitātes: “Ļoti ceru, ka sacensības notiks arī Viļakā. Tiesa, ar laivām, bez motora un ar vienu spinningu.” Interesanti, ka pieredzējušais makšķernieks Ēriks Tučs neslēpa, ka pats neatceras, kad pēdējo reizi turējis rokās pludiņmakšķeri: “Kā veiksies? Agrā rītā vēl sviniņus sēju, lai nolīdzsvarotu pludiņu. Makšķerēšana ar pludiņmakšķeri it kā ir vienkāršāka, toties rezultāts nav prognozējams.” Savukārt Jānis Naglis no Svilpovas smēja, ka ar pludiņmakšķeri ir uz ‘tu’, kaut gan blītkošana

ziemā ir ērtāka. “Kāpēc? Var aiziet, kur vien sirds kāro nokļūt,” paskaidroja viņš. Sentis Strumpe no Egluciema apstiprināja, ka patīk makšķerēt gan ziemā, gan vasarā. Viņš ir pārliecināts, ka mūspusē ezeros zivis ir, piebilstot: “Tikai jāprot noķert. Viļakas pusē man patīk paķert plaudīšus, breksišus.” Arī Mareks Kleins pirms starta pavēstīja, ka noskaņojums ir kaujiniecisks: “Man patīk makšķerēt ar pludiņmakšķeri no krasta. Pēc lomiem pārsvarā braucu uz upēm Igaunijā. Galvenais nav rezultāts, bet piedalīšanās!”

Visjaunākais sacensību dalībnieks Sandis Dokāns (11 gadi), kurš pirmo reizi startēja makšķerēšanas sacensībās, neslēpa, ka vēlas izcīnīt ceturto vietu. Taujāts, kā veiciem *izgriezta pogas*, lai kāptu uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena, pusaudzis domīgi pavēstīja, ka zivis jāpieķer dienu pirms sacensībām... Vīru sarunās atklājās, ka patiešām sacensībās dažreiz neizpaliek blēdīšanās. Jāsecina gan, ka Sandis godam mājās aizveda diplomu – kā apliecinājumu tam, ka savā pirmajā čempionātā ieguvis 4.vietu.

Nākamajā
adugumā

● **Lai garšo medus!**
Bitenieku pieredze

● **Stiprie skrien**
“Svātki Upīte”

Slēgs pakalpojumu centru

Ar 26.augustu tiks slēgts Bērzkālnes Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC).

Izlaidums sportistiem

22.augustā plkst. 17.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā norisināsies Balvu Sporta skolas izlaidums, kurā izglītojamie saņems apliecības par profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas apgūšanu.

Pateicības diena slimnīcā

SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” aicina uz Pateicības dienu, kas sāksies 24.augustā plkst. 13.00 pie Balvu slimnīcas. Salidzījumā “Esmu dzimis Balvos”, suminot balveniešus, uzstāsies dziedošs ģimenes: Vaickovsku, Krivišu, Čivču, Loginu, kā arī Laimas lauku kapela no Krišjāņu pagasta; A.Puniņa, P.Ailts un A.Tjūnīte; Antra

Īsziņas

Leone ar meitu; Arnis Graps ar ģimeni un Balvu Sporta skolas dejotāji. Plkst. 15.30 pasniegs Pateicības balvas, plkst. 16.00 uzstāsies izcils mūziķis Juris Kaukulis. Ieeja bezmaksas.

Sākušās ūdensputnu medības

20.augustā sākās ūdensputnu medību sezona. Publiskajās ūdensputnēs vienam medniekam atļauts nometīt ne vairāk kā 10 ūdensputnus dienā. Saskaņā ar izmaiņām Medību noteikumos ūdensputnu medību sezona sākas 20.augustā un turpinās līdz 15.decembrim. Tāpat kā iepriekš, no 20.augusta līdz 14.septembrim ūdensputnu medības ir atļautas trešdienās, sestdienās un svētdienās, bet no 15.septembra līdz 15.decembrim – katru dienu.

Nedēļas jautājums

Vai plānojat apmeklēt mājas kafejnīcu dienas 2025?

Megija Kriviša

SAMANTA, dzīvo Balvos: – Mājas kafejnīcu dienas apmeklēju vairākkārt. Manuprāt, divus gadus esmu bijusi. Šogad diemžēl nesanāks būt klātesošai, jo neatradišos Balvos. Tomēr jāsaka, ka citus gadus, kad kopā ar ģimeni apmeklējām mājas kafejnīcu dienas, mums ļoti patika. Iepriecina, ka ir ļoti daudz un dažādu piedāvājumu. Turklāt katram var atrast savu *odziņu*.

UNA, dzīvo Balvos: – Vairāku gadu garumā apmeklēju mājas kafejnīcas, katru reizi tā ir īpaša pieredze. Vienmēr vilinoši pārsteigt garšas kārpiņas ar ko jaunu un neatkārtojamu. Arī šogad nelielā kompānijā plānojam doties garšas piedzīvojumā. Mērķis nav palikt tikai pie vienas izraudzītās kafejnīcas – vēlamies apmeklēt vairākas, lai gūtu plašāku un bagātīgāku pieredzi. No iepriekšējiem apmeklējumiem atmiņā palikuši daudzi patikami iespaidi. Īpaši saista, ka mājas kafejnīcas nav tikai par kulināriju. Tās dāva iespēju baudīt dažādas aktivitātes, iegādāties nelielus suvenīrus un gardumus līdzņemšanai, sastapt draudzīgus dzīvniekus un būt tuvāk dabai. Dažviet pat izveidoti skaisti fotostūrīši, lai saglabātu atmiņas par šo piedzīvojumu.

SINDIJA, dzīvo Balvos: – Līdz šim diemžēl nav sanācis apmeklēt mājas kafejnīcu dienas, bet esmu redzējusi publikācijas sociālajos medijos no iepriekšējiem gadiem. Man prieks, ka šādus pasākumus rīko, jo tie sniedz iespēju izbaudīt mājas ēdienus, kas gatavoti ar īpašām rūpēm. Turklāt var paviesoties skaistās vietās! Šogad diemžēl man neizdosies apmeklēt mājas kafejnīcas, jo tieši tajos datumos būšu Polijā. Tur būšu līdz 26.augustam, jo piedalīšos Erasmus+ projektā.

LĪVA, dzīvo Balvos: – Pati nekad neesmu bijusi mājas kafejnīcu dienās, vienīgi esmu dzirdējusi atsauksmes no apkārtnējiem. Šogad neplānoju apmeklēt un neesmu iepazinusies ar piedāvāto klāstu. Taču esmu dzirdējusi, ka pie Arnitas labsajūtu darbnīcā esot ļoti aizraujoši, jo viss interesanti izplānots, bet, cik sapratu, šogad viņa nepiedalīsies. Kādreiz labprāt apmeklētu mājas kafejnīcu dienas, jo tas šķiet labs veids, kā pavadīt laiku, pagaršot un nodedustēt ēdienus, gūt jaunus iespaidus.

SIGNIJA, dzīvo Balvos: – Mājas kafejnīcu dienas šķiet ļoti jauks pasākums atpūtai nedēļas nogalē. Iepriekšējos gados esmu apmeklējusi kafejnīcas, nogaršotie ēdieni ļoti patika. Brīvdienās plānoju apmeklēt un doties uz kādu no mājas kafejnīcām – piedāvājumus jau apskatīju, taču lēmumu vēl neesmu pieņēmusi. Vēl ir laiks padomāt. Ceru, ka tiem, kuri dosies, patiks. Lai saulaina un garšīga šī nedēļas nogale!

MANA NEDĒĻA

SINTIJA DULMANE
(skatuves vārds Sintija Velme), dziedātāja, fotogrāfe

Šī nedēļa iesākusies ar nelielu satraukumu un daudziem darbiņiem, kas iekrājušies, pateicoties ražīgajai nedēļas nogalei. Pagājušo sestdien nofilmējām video mammas Ingūnas Žogotas jaunajai dziesmai “Latgales sirds”. Interesanti, ka sākumā ideja videoklipam bija viena, bet galarezultāts sanāca pavisam cits. Atliek tikai priecāties, ka mūsu ģimenē ir tik ļoti multimākslinieciski cilvēki. Parasti video filmēju pati, bet šoreiz klipā man vajadzēja būt kopā ar mammu, tāpēc brālis Normunds Velme mums ļoti izpalīdzēja, jo viņam arī ir liela pieredze video filmēšanā. Nedēļas sākumā pamazām sāku montēt video, ģimenē visi apspriedāmies, ka būs labi, un, protams, jauno videoklipu jau nopublicējām. Atklāšu, ka uz šo dziesmu mums ir ļoti lieli plāni, bet pagaidām tos paturēsim noslēpumā.

Bet, ja atgriežamies pie ikdienas dzīves, tad jāteic – nespēju noticēt, ka jau rit pēdējās brīvdienas nedēļas un bērniem atsāksies skolas gaitas. Nepavisam neesam gatavi atgriezties tajā skrējienā, gribētos vēl mazliet izbaudīt vasaru. Bet to, kā man klājas ikdienā un ar ko nodarbojos, visi var apskatīt manā “TikTok” kontā, jo tur ik dienu lieku jaunus video, arī uzdziedu tiešraidē, un ne tikai. Novēlēšu visiem izbaudīt pēdējo brīvo nedēļu un maksimāli ļauties dzīves pagriezieniem, jo tie atnes visnegaidītākos un jaukākos pārsteigumus.

No vēstulēm

Ļausim taču lācim gulēt!

Iedomājies, ka esi saldi iemidzis un tevi pēkšņi iztraucē motoru rūkoņa, zāģu rēķšana un tavas istabas griestus ielauž *fiskara* kausa zobi, bet jumts jau ir nocelts. Istabā ienāk vējš. Tu satinies siltāk segā un jau esi iesnauadies, kad tevi iztraucē cilvēku aurošana, suņu rejas un grauļošie trokšņi no medību karabinēm pie pašas auss. Apmēram tā savā ziemas migā gul lāčumāte ar mazu, mazu, bezspalvainu lāčabērnu azotē mūsu Latvijas mežos, kur notiek intensīva mežizstrāde un nu jau mežonības pakāpi sasniegušās dzinējmedības ziemā. Bet kas ir meža saimnieks? Ne jau cilvēks. Lācis ir meža saimnieks. Un lācis uzvedas daudz kulturālāk par cilvēkiem. Lācis nepiemēslo mežu ar sadzīves atkritumiem kā cilvēks. Un es savos 70 gados neesmu dzirdējis, ka Latvijā lācis būtu noslepkavojis cilvēku, bet cilvēki medībās vien viens otru noslepkavo vai katru gadu. Un kur var bāzt acis, ka lācis apēdot 40 kg ogu! Viņš taču ēd savas – meža, ne dārza ogas. Bet, cik tagad ogulāju dārzus nopostījusi modernā, intensīvā mežkopība? Dvorupes mežā bija ap 4 ha melleņu plantācija. Ne kilogrami, bet tonnas! Brauca ogotāji no pilsētas. Mežu nogrieza, ik pēc diviem metriem izraka metru dziļas bedres un uz uzbērumiem sastādīja priedites. Viss. Par melleņu plantāciju aizmirstiet uz mūžīgiem laikiem. Arī medībās dzinējs tajās bedrēs kaklu nolauzis. Mednieki pieprasa dzinējmedības lieguma teritorijā. Viņiem nospļauties, ka tur lāčabērns var izkrist no mātes azotes un nosalt. Viņi “Latvijas Avīzē” prasa novada referenduma sarīkošanu par dzinējmedībām Stompaku purva lieguma teritorijā. Bet es uzdodu novada referenduma jautājumu, vai mūsu novadā vispār ir nepieciešami mednieki, vai tomēr nav? Jāsaprot, ka mednieki ir klans (ne visi, protams). Viņi nomedijot piesavinās dzīvniekus, kuri patiesībā ir visa novada iedzīvotāju kopējā bagātība. Nekādus labumus jau preti nedod. Pat vainīgo vilku pie postījumiem neprata notvert. Manu tēvu laikos katrs otrais ganu zēns prata uztaisīt dubultžogu vainīgā vilka sagūstīšanai. Tas taču ir tik vienkārši! Un kur var melst: “Šobrīd gan mednieki, gan bitenieki cieš no lāčiem...” Nu, cietēji mednieki, ai, ai, ai, kā jūs ciešat no lāčiem! Bet savādāk ir ar biteniekiem. Vienu stropu lācis esot aiznesis uz mežmalu un izvandījis. Man vecie tēvi kādreiz stāstīja, ka muižas laikos mežsarga palīgs bēdājies par to, ka mežos savairojušies lāči un postot viņa bites. Vēlāk arī vienam otram zemniekam parādījās ar nagiem saskrāpēti stropi un pa kādam izvandīti arī. Gudrs bija lācis. Tos stropus, kuri bija

apstiepti ar stīpu un aizslēgti, neaiztika. Vīri noķēra vainīgo. Tas izrādījās tas pats mežsarga palīgs. Viņam nedarbos līdzī bija dēlītis, kurā sadzītas naglas. Vilki apkoduši suņus. Vilki jau nepazīst želuma. Tie rūpējas, lai mazāk tiktu izgriezti koki, jo viena suņa izbarošanai ar importa suņu barību, tiek eksportēti vairāk nekā 100 papīrmalkas bērzi. Tur aizplūst mūsu valūta! Cilvēki iegādājas suni, bet nepadomā, vai tas ir praktiski nepieciešams. Sevišķi pilsētā. Kad tur paliek par šauru, piesien sunīti laukos nekurienes vidū un atstāj uz nedēļu ar sausu barību un ūdeni, lai gaudo. Mans kaimiņš savu ķēdes suni pēdējo reizi pastaigā izveda pirms trīs gadiem. Kad naktī saklīdzu uz suni, lai beidz gaudot, tad kaimiņš skrien sūdzēt policijai, ka es, lūk, kliežis uz VIŅA suni. Tāpēc, pirms vainojat vilkus, padomājiet, vai jūs neesat cietsirdīgāki par vilkiem, un vai bez suņa nu nemaz nevar iztikt. Bet pie mums viss sanāk ačgārnī. Mēs iebalsojām Saeimā savu vietējo cilvēku, lai cīnās par kompensācijām mūsu lauksaimniekiem sakarā ar to, ka mūsu zemes ir mazāk auglīgas un attālumā līdz sagādes punktiem daudz lielāki. Mums nav jālūdzas, bet jāpieprasa, jo pēc taisnības mums tās pienākas. Ko dara mūsu deputāts? Viņš ar putām uz lūpām cīnās un panāk, ka medības drīkst sarīkot arī pilsētā, gaišajā dienas laikā, kas ar šo likumu iestājas divas stundas pirms saullēkta. Cilvēki parausta plecus, – nu, lai taču rīko, ja viņiem tā patīk. Ja es nejauši nebūtu atradis jēgas atslēgu šim likuma pielietojumam, tad arī paraustītu plecus. Mūsu novada iedzīvotāju kopējā bagātība – meža dzīvnieki, kurus piesavinās mednieku klans, patiesībā spēj ienest ne mazāku valūtas apjomu kā meži. Dažiem no jums pat sapņos nav rādījies, cik tūkstošus eiro maksā dažs labs bagātais un asinskārais Eiropas mietpilsonis par vienām vienīgām aļņa medībām. Un tie nav desmiti, bet simti tūkstoši. Es balsoju par visu novada medību objektu nevis nacionalizāciju, bet novadizāciju. Medību kolektīvus izformēt, atlasot divpadsmit dzinējus ar vismaz pirmo sporta klasi orientēšanas sportā, vai vismaz leitnanta pakāpi, un trīs labākos šāvējus. Viņi varēs instruēt tos alkatīgos Eiropas mietpilsoņus. Neļausimies ilūzijām, ka mednieki regulē meža dzīvnieku skaitu. Neko viņi neregulē. To regulē daba, tikai pati daba. Nekādas dzinējmedības lieguma teritorijā! Un vienmēr atcerēsimies, lācis ir meža saimnieks, nevis cilvēks! Netraucēsim lācim ziemas guļu! Neskaitīsim lāča apēstos kumosus! Nepiemēslosim mežus, lai nebūtu kauns no lāčiem!

IMANTS ZELTĪŅŠ

**Automātiskais atbildētājs
64520961**

Hallo!

“Pašvaldības “Facebook” kontā lasiju, ka pirms laiciņa novada vadība uz tikšanos aicināja vietējos uzņēmējus un lauksaimniecības nozares pārstāvjus, lai kopīgā sarunā izkristalizētu problēmas un meklētu risinājumus. Kā visos novados, arī mūsējā pietiek, par ko parunāt, jo izaicinājumu daudz. Bet jautājums, kur ņemt finansējumu, lai iedzīvotāju ekonomiku novadā? Ko darīt, lai kaut nedaudz sāktu līdzināties Alūksnei un Gulbenei? Novada vadība ir pārliecināta, ka soli pa solim kļūsim pievilcīgāki. Es ļoti ceru, ka tā arī būs, bet mani kā iedzīvotāju ar nelielu pieredzi

uzņēmējdarbībā, gan māc nelielas šaubas. Mums bijuši tik daudzi *veiksmīgi* projekti, ka nenopriecāties – bēdīgi slavenais stadions, bērnu rotaļu laukums pilsētas skvērā, miljonu vērtā kultūras un atpūtas centra renovācija, pēc kuras joprojām nedarbojas ventilācija, tikpat slavenā muižas atjaunošana un vēl zaudētais ezera promenādes projekts. Darbi runā skaļāk par vārdiem. Novada vadītājs uzsvēra, – lai veicinātu attīstību, arī pašvaldību darbiniekiem jābūt gataviem pārmaiņām, jāstrādā ar degsmi un jāsaņem taisnīgs atalgojums. Jūs tiešām domājat, ka netaisnīgais atalgojums vainojams

pie neveiksmēm?! Katram cilvēkam jādara savs darbs pēc vislabākās sirdsapziņas, neatkarīgi no tā, cik viņš saņem. Ne jau tur ir tā lielākā problēma. Vienkārši katram atbildīgi jādara savs darbs, jāpilda uzticētie pienākumi, vienalga, kāds ir viņa atalgojums. Ja visās iestādēs darbinieki būtu savā vietā, mēs nepiedzīvotu to, ka n-tās reizes jālabo rotaļu laukums pilsētas skvērā, nedomātu, kā sakārtot pilsētas stadionu, kurā ieguldīti milzu līdzekļi un nerunātu par daudzām citām nebūšanām. Tāda ir mana pārliecība,” teica zvaniņtāls no Balviem.

Briežuciema un Lazdulejas pagastu diena

Pateicības un sirsnības svētki iedzīvotājiem

Aija Socka

Aizvadītās nedēļas nogalē gan pie Briežuciema tautas nama, gan tā iekštelpās bija vērojama aktīva rosība – te svinēja svētkus, godināja iedzīvotājus, ļaudis kopā atpūtās, priecājās un jauki pavadīja laiku.

Sumina mazus un lielus

Svētkos godināja Balto zeķīšu īpašniekus un Bērības svētku gaviļņiekus, kapu vecākos un aktīvos pašdarbības kolektīvu dalībniekus, kuri šogad svin apaļas jubilejas. Godināt kapu vecākos, kā atklāj Briežuciema tautas nama vadītāja ZITA MEŽALE, bija Baltinavas apvienības pārvaldes vadītājas Sarmītes Tabores ierosinājums: “Ierasts, ka katru gadu svētkos godinām iedzīvotājus par labu darbu, piemēram, zemniekus, pašdarbniekus. Ikreiz sveicam arī jubilārus, kuri darbojas pašdarbības kolektīvos, no pagasta simboliski dāvinām laimes pogu un puķi. Šogad svētkos izskanēja Briežuciema pagasta himnas (Annas Pundures vārdi un Anitas Pakalnītes mūzika) ierakstītā variantā pirmatskaņojums. Himna iepriekš jau skanējusi Briežuciema pagasta dienā, parasti to izpildīja folkloras kopa vai arī, kā pagājušajā gadā, – tekstu lasīja kā dzeju mūzikas pavadījumā. Šogad himnu iedziedāja Anita Pakalnīte un Renāte Ločmele, savukārt Upītes ierakstu studijā to ierakstīja Māris Keišs, lai paliek, tā teikt, vēsturei. Jāpiebilst, ka pagasta himna ir oficiāli apstiprināta (kā ģerbonis vai karogs), šķiet, ka Balvu novadā oficiāli apstiprināta himna vēl ir tikai Baltinavai.”

Runājot par Balto zeķīšu un Bērības svētkiem, Z.Mežale atzīst, ka pagastā parasti tas ir pasākums visiem bērniem. Šogad Kika Mika aicināja bērnus izpētīt Monstropēdiju. Kikas Mikas lomā iejutās Sandra Circene, bet nepaklausīgā rūķa tēlā – Inese Antonova. “Tikai tobrīd uzzināju, ka Kika Mika ir no grāmatas par dažādiem monstriņiem, piemēram, mīlestības monstriņu,” teic tautas nama vadītāja, piebilstot, ka bērniem patika gan sazīmētie monstriņi, gan radošais un sportiskais pasākums. Zālē atradās Monstropēdijas skapis, kurā varēja izpētīt dažādas monstriņu stacijas. Savukārt pēc aktivitātēm, kā atklāj Zita, četri Briežuciema vīrieši lielus un mazus interesentus izvīzināja ar motocikliem: “Pieprasīti bija gan *krutie* moči, gan retro motocikls – IŽ Jupiter 4 ar blakusvāģi, gan kvadricikls. Paldies motociklu vadītājiem par sagādāto prieku bērniem un pieaugušajiem!” Iepriekšējos gados pagasta dienā klātesošos ar priekšnesumiem priecēja pašdarbnieku koncerts, piemēram, dramatiskais kolektīvs rādīja izrādi, bet šogad organizatori tradīciju lauza, uzaicināja viesmāksliniekus no Nagļiem – “Trio Rondo”, kas, kā atzīst vairāki svētku apmeklētāji, brīnīšķīgi dziedāja. Prieku par to, ka šoreiz pagasta svētkos pašdarbības kolektīvu dalībnieki varēja baudīt koncertu, ko sniedza grupa “Trio Rondo”, nevis uztraukties par deju soļiem un tērpu gludināšanu, pauž arī SANDRA CIRCENE, kura aktīvi iesaistījās svētku norisē: “Svētki bija ļoti aizraujoši, krāšņi. Iejutos Kikas Mikas tēlā un vadīju Bērības svētku un Balto zeķīšu svētku pasākumu, kas

Foto - no personīgā arhīva

notika divās daļās – svinīgajā un neformālajā. Pēc bērnu sumināšanas aicinājām viesus un gaviļņiekus piedalīties dažādās aktivitātēs – zīmēt, krāsot monstriņus, uzspēlēt monstriņu spēles, nofotografēties foto stūrīti, zīmēt uz asfalta... Bērnu diena kulmināciju piedzīvoja brīdī, kad ieradās vietējie moto entuziasti, lai pavizinātu gan lielus, gan mazus ar saviem spēkratiem. Paldies viņiem par to! Bērni tiešām bija sajūsmā.”

Rūpējas par kapsētu

INĀRS PUŽULIS ir Briežuciema pagasta Augstasila kapu vecākais jau aptuveni piecus gadus. Taujāts, kāpēc uzņēmās šo pienākumu, viņš saka: “Nebija jau kam citam piedāvāt, tā arī piekritu. Dzīvoju netālu no kapsētas, tur man atdusas mamma un tētis.” Kapu vecākais atzīst, ka ciemā par kapsētu rūpējas paši iedzīvotāji – četras reizes gadā rīko talkas, plauj zāli, grābj lapas un dara citus darbus. Ja iepriekš sakopšanas darbos iesaistīja arī algoto pagaidu sabiedrisko darbu darītājus, tad tagad, kā teic Inārs, pagastā nodarbināts tikai viens GMI pabalsta saņēmējs. “Agrāk ciemā dzīvoja daudz vairāk cilvēku, pašlaik, šķiet, tikai kādi 10 iedzīvotāji. Jaunatne ciemā nedzīvo. Viņiem vajag darbu un labu atalgojumu, jo jāuztur ģimene, tāpēc jaunatne dodas prom no laukiem – citi dzīvo pilsētās, citi – ārzemēs. Lauki ar gadiem paliks tukši. Lielie zemnieki jau tagad pērk zemes, tukšās mājas nojauc un vietu nolīdzina, neatstāj pat koku, kas auga mājas tuvumā. Jaunatne pēc kāda laika nezinās, ka tur savulaik bijusi apdzīvota vieta. Mūsu kaimiņu ciemā vairs tikai divas mājas palikušas. Žēl, protams, bet, kā izskatās, situācija neuzlabosies. Valdība laikam nav ieinteresēta atbalstīt mazos lauksaimniekus. Izskatās, – jo tukšāki lauki, jo viņiem labāk. Uz kapusvētkiem sanāk un atbrauc aptuveni 30 cilvēki. Svecīšu vakarus arī vairs nerīkojam, jo, iespējams, atnāks tikai viens vai divi cilvēki. Domāju, ka tuvākajā nākotnē, kad mūžībā dosies piecdesmitajos un sešdesmitajos gados dzimušie ļaudis, vairs nebūs, kas kapus kopj,” spriež Inārs. Taujāts, vai nebaidās dzīvot kapu tuvumā, viņš teic, ka jābaidās no dzīvajiem, nevis mirušajiem. Runājot par darbiem, kas būtu jāizdara kapsētā, kapu vecākais min, ka plānots iegādāties atkritumu konteinerus, vajadzētu remontu kapličā un izgriezt bīstamos kokus. Ikdienā kapu vecākais dara dažādus lauku darbus: plauj zāli, strādā mežā un pie malkas sagatavošanas, palīdz citiem iedzīvotājiem. Lielu iespēju nopelnīt laukos, kā atzīst Inārs, nav, bet dzīvei pietiek. Savulaik viņam piederēja govys, ko pats ar rokām slauca, tajos gados viņš arī sēja graudus, vārija biezienu sieru ar ķīmenēm (pirmais siers sanācis, kā sanācis, bet otrais jau bijis labāks, tā arī pašmācības ceļā apgūtā prasme aizgājusi) un cepa rupjmaizi. Pašlaik tam neatliek laika, jo, ja saimniecībā ir govys, tad, kā spriež saimnieks, no mājas uz

Foto - no personīgā arhīva

Iepazīstina ar Monstropēdiju. Kika Mika (Sandra Circene) kopā ar rūķenīti un palīdzīni Inesi, Rehanu, kā arī neapēsto salātu monstriņu. Fotografijā iemūžināts mirklis no aktivitātes svinīgā pasākuma laikā, kad no Kikas Mikas skapja nāca monstriņi, kuru augumus salīdzināja ar bērnu augumiem. “Monstriņu pasaulē pieņemts noteikt augumu, salīdzinot ar kādu, kuru ļoti labi pazīst,” paskaidroja KIKA MIKA.

ilgāku laiku nemaz nevar izbaukt. “Alu gan neiemācījos brūvēt. Kad došos pensijā, man atkal būs gotiņa, lai gan, protams, līdz pensijai vēl jānodzīvo,” smeļ Inārs, piebilstot, ka laukos bez humora nav iespējams izdzīvot.

Dejo linijdejas un dzied psalmus

ANITA LOGINA ir viena no pašdarbības kolektīvu dalībniecēm, kura svētkos saņēma Pateicību. Viņa jau septiņus gadus aktīvi darbojas dāmu deju grupā “Optimistes” un priecājas, ka savulaik tika uzrunāta dejojot: “Uz deju grupu mani savulaik paaicināja tautas nama vadītāja Zita. Piekritu uzreiz, lai arī linijdejas līdz tam laikam nebiju dejojusi, arī skolā neapmeklēju deju pulciņu. Teikšu godīgi – dejošana man uzreiz nepadevās. Jau domāju, ka būs jāatsakās no dalības deju grupā, jo nevarēšu apgūt repertuāru. Zita iedrošināja, sakot, ka citi cilvēki gadiem mācās, ka man viss izdosies. Esmu apmierināta un gandarīta, ka nepadevos pie pirmajām grūtībām, paliku kolektīvā.” Anitai patīk dejojot un darboties “Optimistēs”, apmeklēt mēģinājumus (vasarā gan mēģinājumi nenotiek), viņu priecē satikšanās ar citām vietējām sievietēm, ar kurām var pārrunāt dažādus jautājumus. Kopā ar kolektīvu Anita dejojusi ne tikai Briežuciemā, bet arī, piemēram, Žiguros, Tilžā, Baltinavā, Salnavā, drīzumā plāno doties uz Vectilžu. Kolektīva nosaukums, kā atklāj Anita, atbilst deju grupas dalībniecēm: “Visas ir jautras, optimistiskas. Kad atnāku uz mēģinājumu, uzlabojas noskaņojums. Esam satīcīgs un draudzīgs kolektīvs, padejotam, parunājam, citreiz līdz asarām izsmejāties.”

*Turpinājums 4.lpp.

Foto - no personīgā arhīva

Saulaini svētki. Pagastu diena Briežuciemā pulcēja lielus un mazus interesentus, katram bija, ko darīt un par ko priecāties, jo organizatori sarūpēja dažādas aktivitātes.

*Sākums 3.lpp.

Foto - A.Kirsanovs

Aktīva pašdarbības kolektīva dalībniece. Anita Logina savu ikdienu dara košāku ar dejām, dziedāšanu, baznīcas apmeklējumiem un citām lietām, kas priecē sirdi.

Taujāta, vai ir gadījies kādā koncertā sajaukt deju soļus, briežuciemiete atbild apstiprinoši, sakot, ka soļi sajūk arī pieredzējušām dejojotājām, kuras dejo ilgāk nekā viņa. Ikdienā Anita palīdz brālim (pilda asistentes pienākumus – sagādā pārtiku no veikala, ienes ūdeni, malku, pavada, ja kur jābrauc u.c.), darbojas dārzā, cenšas regulāri apmeklēt baznīcu, lasa garīgo literatūru. Runājot par ticību un ceļu uz to, viņa atklāj, ka doties uz baznīcu neviens nav aicinājis vai mudinājis, šo ceļu izvēlējusies pati: “Vēlējos sajūt Dieva klātbūtni, kā saka, meklēju un saņēmu. Savukārt dziedāt psalmus uzrunāja Zita, dziedu kopā ar citām vietējām sievietēm, esam dziedājušas kapličā, pie krusta un citviet.” Sarunā Anita atklāj, ka dzimusi Cēsu rajonā, uz Briežuciemu kopā ar ģimeni atbraukusi trīs gadu vecumā. Mamma viena uzaudzina piecus bērnus. “Mammai nebija iespēju laist mani tālāk skolā, 16 gadu vecumā aizgāju strādāt uz fermu par slaucēju. Slaucu govīs, kamēr likvidējās kolhozs, vēlāk pastrādāju arī citviet, bet vairāk nav ne tik labas veselības, ne arī laukos ir iespēja strādāt,” teic pašdarbības kolektīva dalībniece, piebilstot, ka izaudzina trīs bērnus – divi dēli un meita. Lai arī dzīve viņu nav lutinājusi, Anita cenšas saskatīt skaisto un pozitīvo – priecājas par to, ka pārvarējusi dažādas grūtības, ka ir dārzs, kur izaudzē visu nepieciešamo ziemai: “Ar kartupeļiem gan pašvakār šogad, būs jāpērķ. Pagasts un cilvēki sirdij tuvi, lai arī te nav darba iespēju, arī jaunatnes maz. No tā iedzīvotāju skaita, kas dzīvoja agrāk, palikusi vien neliela daļa, daudzi aizbraukuši strādāt uz ārzemēm. Ļoti patīk puķes, audzēju tās gan dārzā, gan uz balkona. Skaisti saziēdējušas petūnijas, asteres, dālijas, gladiolas, lietus gan pabojā ziedu izskatu, bet tik un tā prieks par puķu košumu.” Lai labāk justos, veselības dēļ Anita nūjo, apmeklē fizioterapeita nodarbības, vingro, jo, kā pati saka, nevar jau iesēdēties mājās. Arī aizvadītos pagasta svētkus viņa atceras ar prieku, jo bija ļoti jauks pasākums, īpaši muzikālā daļa. “Protams, biju aizkustināta, saņemot Pateicību,” piebilst Anita. Kopā ar viņu Pateicības saņēma arī Maruta Daukste, Līga Langovska un Gunita Zujeva.

Atklāj savus vaļaspriekus

“Līdzās darbam un pienākumiem katram pienākas prieks un vaļasprieks” – tā pirms kāda laika afišā, aicinot pagastu iedzīvotājus dalīties ar saviem hobijiem, aicināja tautas nama vadītāja. Līdz ar to pagastu dienas svētku dalībniekiem bija iespēja aplūkot izstādi, kurā apkopotu iedzīvotāju vaļaspriekus. Izstādei darbus iesniedza vairāk nekā divdesmit cilvēki – gan bērni, gan pieaugušie. Sandra Circene vaļasprieku izstādē atklāja, ka viņas hobijs ir izzinošās literatūras lasīšana par bērnu audzināšanu, daiļdārzniecību, dzīves jēgu un citām tēmām. Aizraušanās ar izzinošo literatūru viņai radās tad, kad kļuva par mammu: “Bija tik daudz nezināmā, tik daudz jauna, roka stiepās pēc grāmatām par bērnu kopšanu – gan fizisko, gan garīgo. Un tad kaut kā tas tēmu loks paplašinājās, sāku vairāk interesēties par psiholoģiju, mākslu, veselīgu

dzīvesveidu, dārzniecību... Tā mans grāmatu plaukts papildinājās.” Ja Sandra noskata kādu grāmatu dēlam, vienmēr atrod arī sev kaut ko no izzinošās literatūras. Nav jau tā, ka viņa tikai kolekcionē grāmatas, pēc iegādes tās ar aizrautību uzreiz sāk lasīt. Izzinošās literatūras cienītāja nenoliedz, ka bijuši gadījumi, kad grāmatas nosaukums ir uzrunājis, bet saturs – nē: “Bet par to nepārdzīvoju, grāmata dzīvo līdzī laikam – ko tagad nesaprotu vai nav aktuāls, pēc kāda laiciņa varbūt uzrunās vai atradīs savu īsto saimnieku.” Taujāta, kā ģimene pieņem viņas vaļasprieku, Sandra atzīst, ka tuvinieki mierīgi sadzīvo ar viņas grāmatu kalniem, kas atrodas blakus gultai, un dēls, dzirdot, ka mammai no pakomāta jāizņem paciņa, jautā: “Atkal grāmatas?”. Bet jautājums izskan ar sajūsmu, jo viņu mājās mīl literatūru. Ziemas vakaros Sandra vēl labprāt griež vecās drēbes un tamborē savus īpašos lupatu deķus, kas top mežģiņu rakstā, savukārt pavasaros viņai patīk sēt, diedzēt, piķēt un aprūpēt viengadīgās puķes, tomātus. Savukārt vasarā, cik var, darbojas dārzā – rok un stāda, bet rudenī bauda dzestros vakarus. Sandra grāmatās par dārza tēmu meklē iedvesmu kompozīcijām, uzzina, kādi augi kopā labi izskatās, kādas augu formas un krāsas uzrunā. Agrāk domāja, ko zemē stādīt, nebija zināšanu par augiem, bet pēc divu dārzniecības kursu pabeigšanas un literatūras izlasīšanas viņa pamazām iepazīna augu pasauli, saprata, kas ar ko draudzējas, kāpēc slimo, un citas lietas. Taujāta, vai lasa arī daiļliteratūru, Sandra teic: “Pašreiz lasu Džūlijas Kvinnas grāmatu ciklu par Bridžertonu ģimeni. Romantika un ass sižets vienuviet.” Ikdienā viņa ir biroja darbiniece un rūpējas par savu zemes pleķīti.

RAISA ASTRATOVA vaļasprieku izstādē piedalījās ar adījumiem un zīmējumiem. Viņa atzīst, ka ada un tamborē kopš skolas laikiem. Dzīvē bijis periods, kad rokdarbiem atvēlējusi mazāk laika, nodarbojusies ar zirgiem un govīm, strādājusi mežā. Bet tad radušās problēmas un, lai rastu sirdsmieru, viņa atcerējusies, ko prot darināt ar rokām: “Rokām arī, kā saka, ir sava atmiņa. Pat aizvērtām acīm varēju darīt to, ko jau kādreiz biju apguvusi. Bija pat doma ar rokdarbiem pelnīt iztiku, bet radās iespajds, ka retais apzinās, ka rokdarbu veidošana kaut ko maksā. Cilvēki grib iegādāties rokdarbus lēti, jo uzskata – ja kāds ada vai tamborē, vai nodarbojas ar kādu citu rokdarbu, tā tad viņam nav ko darīt. Tā nav, rokdarbnieki savos darbos ieliek sirdi un dvēseli, arī laiku un līdzekļus.” Raisas darbi pabijuši arī citās izstādēs,

Foto - no personīgā arhīva

Adījumi – siltumam un priekam. Ināra Circene ada zeķes, cimdus un cepures. Kādreiz adījusi arī džemperus un jakas bērniem, tagad vairs – nē. Adījumos rokdarbniecei patīk visi krāsu toņi, tos arī bagātīgi izmanto un prasmīgi saskaņo.

Foto - no personīgā arhīva

Glezniņas. Rokdarbniece Eva Kaša atzīst, ka adīšana vai gleznu darināšana nomierina un sagādā prieku. Ikdienā viņa pavada mājās, jo ir mazs bērniņš, kurš drīzumā uzsāks bērnudārza gaitas.

daudzas lietas viņa atdevusi dāvanā, jo cilvēki negrib iegādāties rokdarbus par maksu. Meita Tatjana arī piedalījās šajā izstādē, viņa zīmē un glezno, mācīsies 9.klasē, ir beigusi 6 klases mākslas skolā Baltinavā. “Ja vēl būs kāda izstāde, mēs ar meitu labprāt piedalītos. Esmu sešu bērnu mamma, ir četri dēli un divas meitas,” atklāj Raisa.

INĀRA CIRCENE atzīst, ka viņas vaļasprieks ir adīšana jau kopš mazotnes: “Vecmamma kādreiz bija liela rokdarbniece, mans vaļasprieks laikam mantots no viņas. Adu katru mīļu brīdi. Bija laiks, kad adīju vientuļajiem pagasta pensionāriem, Ukrainas iedzīvotājiem, dažas reizes esmu adījusi arī zeķītes Balto zeķīšu svētkiem Briežuciemā. Piedalos “Čaklo bitīšu” klubīnā un adu zeķes Latvijas pansionātiem. Piedalīties vaļasprieku izstādē mani uzaicināja. Padomāju, kāpēc ne? Meita ir sajūsmā par manu vaļasprieku.” Ināra ir mājsaimniece, ada arī ģimenei un radiniekiem. Vēl Inārai patīk gatavot ziemai dažādus krājumus, īpaši marinēt dārzeņus. Katru ziemu tad var mieloties ar pašas sarūpētiem gardumiem. Diemžēl šogad ar konservēšanu ir mazliet sliktāk, bet saimniece nebēdā, jo daudz burciņu palicis pāri vēl no pagājušā gada. Šogad esot iemarinēti ķiploku ziedkāti, nedaudz savārits ķiršu kompots, būs arī konservēti tomāti.

EVA KAŠA, runājot par aizvadītajiem pagastu svētkiem, teic, ka Briežuciemā svinēja bērniņu: “Bija ļoti skaisti, guvu emocijām bagātu dienas piepildījumu. Paldies par fantastisko bērnu pasākumu, kurā ieguldīts milzīgs darbs, gatavojoties svinībām! Ļoti priecēja arī dvēseliskais vakara noslēgums ar fantastiskiem māksliniekiem no Nagļiem.” Vaļasprieku izstādē Eva piedāvāja aplūkot dimantu glezniņas. Šo vaļasprieku iepazīsusi pavisam nejauši, kad kovidā laikā ciemojusies pie tantes Dainas, kura parādījusi un pastāstījusi par savu jauno hobiju jeb relaksācijas veidu. Evai jau toreiz, redzot krāšņās glezniņas, iemirdzējušās acis, un radusies doma – vajag pamēģināt. Ģimene viņu atbalsta, priecājas par skaistajiem darbiem. Savukārt rokdarbniecei ir, ar ko aizpildīt garos ziemas vakarus. Dimantiņu gleznu darināšana viņu nomierina, tā ir kā relaksācija un meditācija. Vēl Evai patīk adīt, vākt ārstnieciskās tējas un deļot līnijdejas.

Foto - no personīgā arhīva

Izzinošā literatūra. Kā atzīst Sandra Circene, grāmatas sniedz atbildes uz nezināmiem un interesējošiem jautājumiem.

Foto - no personīgā arhīva

Rokdarbi. Raisa Astratova adījumos bieži izmanto akrila dziju, ada zeķes, arī pledus, lakatus un šalles. Adīt iemācījusi vecmamma un krustmāte – tēva māsa. Viņa akurāti, ar pacietību un mīlestību arī izšuj darbus, kas uzlabo noskaņojumu.

Foto - no personīgā arhīva

&LaVersa Chocolate

Šokolādes stāsts, kas iekaros pasauli

Megija Kriviša

Šokolāde ir produkts, kas spēj radīt prieku, pārsteigt un pat kļūt par piedzīvojumu. Pavisam nesen Balvu novadā radies jauns uzņēmums – &LaVersa Chocolate, kas piedāvā unikālu produkciju. Uzņēmīgie jaunieši ALETA BOLDĀNE un NIKS MĪČS saviem klientiem ļauj iepazīt neparastas garšas, piemēram, “Melno citronu” vai “Rupjmaizes kārtojumu”, un ir gatavi šo stāstu nest tālāk par Latvijas robežām.

Kā radās ideja par savu šokolādes uzņēmumu? Varbūt bija vairākas ieceres?

– Šī nav mūsu pirmā biznesa ideja. 2023. gada beigās devāmies dzīvot uz Nīderlandi, kur arī radās pirmās idejas. Pirms šokolādes bija trīs ieceres, kurās arī sanāca ieguldīt naudu, darbu un laiku, bet tālāk par to netikām. Ideja radās no notikumu virknes. Esot Nīderlandē, sev uztaisijām nelielus šokolādes medaļjonus ar riekstiem un dažādiem augļiem. Secinājām, ka ir diezgan garšīgi. Pēc ārzemēs nodzīvota gada pamazām sākām apsvērt domu pārcelties atpakaļ uz Latviju. Interesējāmies par atbalsta programmām jaunajiem uzņēmējiem, bet precīzas idejas nebija. Tad Vineta Zeltkalne no Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra atsūtīja rakstu iedvesmai par šokolādi un ieminējās, ka mūsu pusē nekā tāda nav. Tas lika aizdomāties. Tā pamazām sākām vairāk interesēties par šo nozari kopumā, cik tā attīstīta Latvijā. Pamazām viss notika, līdz ar to dažādas problēmas vairs nelikās tik nepārvaramas. Saprātām, ka esam uz pareizā ceļa.

Šokolādes uzņēmums, jo pašiem garšo šokolāde?

– Protams, mums abiem ļoti garšo šokolāde – laikam jau bez šīs aizrautības būtu grūti stāties šādā ceļā. Taču mūsu mērķis nav tikai pašiem našķoties, bet parādīt arī citiem, cik daudzveidīga un bagāta var būt šokolādes pasaule. Lielākā daļa cilvēku šokolādi redz tikai kā saldumu, bet mēs atklājām, ka tā var būt kā vins vai kafija – ar dažādām garšas niansēm, stāstu par izcelsmi un kultūru. Tieši šī ideja – pacelt šokolādi līdz piedzīvojumam – bija iemesls, kādēļ nolēmām dibināt uzņēmumu.

Kas bija pirmie soļi, lai īstenotu ideju?

– Pirmie soļi bija saprast, kur un kā to vispār varam darīt, un vai tas Latvijā ir reāli. Analizējām tirgu, ievācām informāciju par iespējām, kā arī izpētījām pieejamos atbalsta mehānismus. Soli pa solim sākām strādāt, lai šī puzzle saliktos kopā.

Cik viegli bija saņemties dibināt uzņēmumu?

– Nebija viegli, jo tas nozīmēja riskēt un iziet no komforta zonas. Taču brīdī, kad ideja par šokolādi mūs patiesi aizrāva, šaubas atkāpās. Ja ne tagad, tad kad? Tas deva drosmi spert pirmo soli un turpināt, pat nezinot, cik grūts būs ceļš. Esam ļoti pateicīgi savām ģimenēm – bez viņu atbalsta mēs noteikti nebūtu tur, kur esam šobrīd.

Kā radās uzņēmuma nosaukums?

– Nosaukums &LaVersa simbolizē mūsu skatījumu uz šokolādi kā radošu un daudzveidīgu procesu. ‘&’ zīme mums ir īpaši svarīga – tā nozīmē sadarbību gan starp mums pašiem, gan ar cilvēkiem un uzņēmumiem, ar kuriem ejam kopā. Tas atspoguļo arī mūsu vēlmi augt un attīstīties, radot arvien jaunus šokolādes stāstus.

Ir nepieciešama kāda speciāla tehnika, lai pagatavotu šokolādi?

– Ja to vēlas darīt hobija līmenī, teorētiski var iztikt. Tā kā mums ir svarīga kvalitāte, iekārtas vajadzīgas. Piemēram, vajadzīga temperēšanas un dražēju iekārta. Sākumā zināšanu trūkuma dēļ iegādājāmies nepiemērotas iekārtas. Tas bija mācību process, kas lika saprast, cik svarīgi vispirms investēt zināšanās. Tikai tad, kad sapratām visu tehnoloģisko procesu, kas un kā notiek, spējām piemeklēt pareizo aprīkojumu un sākt ražot kvalitatīvu produktu.

Kur iegādājāties tehniku? Cik finansiāli viegli vai sarežģīti to izdarīt?

– Pārsvārā iekārtas nākas meklēt pa visu Eiropu – mūsu tehnika ir no Beļģijas un Itālijas. Finansiāli tas noteikti nav viegli, taču, ja ir skaidrs mērķis un patiesa vēlme darīt, viss iespējams. Latvijā pieejamas labas atbalsta programmas, kas palīdz jaunajiem uzņēmējiem, bet, protams, jābūt gatavam arī ieguldīt daudz savus personīgos līdzekļus. Šobrīd izmantojam visu, ko piedāvā. Pavasarī saņēmām pašvaldības grantu, darbojamies LIAA pirmsinkubācijas programmā un izmantojam ALTUM atbalstu galvenās iekārtas iegādei.

Pirmos sertifikātus ieguvāt Apvienotajā Karalistē. Kā izlēmāt doties tieši tur, ko vērtīgu uzzinājāt?

– Devāmies uz Apvienoto Karalisti, jo tur darbojas Chocolate Academy, kur māca visu par šokolādi. Kolīdz sākām paši eksperimentēt, ātri sapratām, ka bez pamatzināšanām tālu netiksim. Tur ieguvām ne tikai zināšanas par šokolādes apstrādi, bet arī pārliecību, ka varam to darīt profesionāli.

Ko darījāt pēc tam?

– Pēc tam sākās nākamais posms – sapratām, ka vajadzīga speciāla dražēju iekārta no Itālijas, un tas nozīmēja arī lielāku finansējumu. Aleta palika Balvos, lai turpinātu attīstīt uzņēmumu, bet Niks devās uz Dāniju, lai nopelnītu nepieciešamos līdzekļus. Tā bija komandas izvēle – katrs darīja savu, lai sapnis kļūtu par realitāti.

Vēlāk bijāt kursos arī Bukarestē. Vai tur iegūtās zināšanas Apvienotajā Karalistē noderēja?

– Tieši Bukarestē iemācījāmies, kas patiesībā ir šokolāde – kā atšķirt labu no sliktas. Ieguvām šokolādes garšošanas 1. un 2. līmeņa sertifikātus. Tas mums bija svarīgi, lai varētu strādāt tikai ar augstākās kvalitātes šokolādi.

Kur vēl esat bijuši, lai apgūtu jaunas zināšanas?

– Pašā sākumā apmeklējām Cocoa Expo 2025 Amsterdamā, kur satikām Frederiku – cilvēku, kurš mums deva iedvesmu par šokolādi un tās iespējām. Viņš mūs uzaicināja arī uz savu rūpnīcu Briselē, kur redzējām šokolādes ražošanu pavisam citā līmenī. Vēl bijām Itālijā, dražēju iekārtu rūpnīcā, kur ieguvām praktiskas zināšanas tieši par mūsu izmantoto tehnoloģiju.

Ar kādām sajūtām gatavojāt savas pirmās šokolādes?

– Pirmās šokolādes tapa ar milzīgu aizrautību un interesi – tam gatavojāmies ilgu laiku. Mūs vadīja optimisms, lieli sapņi un daudz ideju, kuras gribējām īstenot.

Jūs savas šokolādes iedodat notestēt, lai saprastu, vai patiešām būs labi? Vai tomēr uzticaties tikai paši sev?

– Vispirms dodam testēt galvenokārt ģimenei. Tur viedokļi ir ļoti dažādi, kas padara procesu interesantu. Tagad, braukājot uz tirdziņiem, katrs cilvēks, kas pagaršo, uzreiz dod savu vērtējumu un atgriezenisko saiti. Tas mums palīdzējis ātri saprast, kuras garšas kļūst par līderēm mūsu klāstā.

Kā rodāt idejas šokolādēm?

– Idejas rodas no eksperimentiem – mēs ilgi nekavējamies pie teorijas. Ja ienāk prātā kāda kombinācija, to izmēģinām un skatāmies, kas sanāk. Tā atklājam garšas, kas patiešām strādā.

Garšas izvēlaties klasiskās, vai tomēr testējat dažādas idejas?

– Mēs apvienojam abus – ir klasiskās garšas, kas vienmēr būs aktuālas un pieprasītas, bet paralēli testējam arī drosmīgākas idejas. Piemēram, no Latvijas iedvesmotais “Rupjmaizes kārtojums” vai “Melnais citroni” ir mūsu eksperimenti, kas kļuvuši par klientu favorītiem. Cilvēkiem patīk, ka var izvēlēties starp pazīstamu un pilnīgi jaunu piedzīvojumu.

Kas ir pirtākais produkts Jūsu uzņēmumā?

– Sākumā mūsu pirtākais produkts bija šokolādes “lollipop” uz kociņa – to cilvēki ļoti iemīlēja. Šobrīd galvenais uzvars ir uz dražejām, un jāsaka, ka tās visas iet līdzīgi. Tomēr tieši “Melnais citroni” rada vislielāko sajūsmu – tas bieži pārsteidz cilvēkus ar garšu. Savukārt lollipopi tagad pamazām atgriežas arī mūsu tirdziņu klāstā.

Kā reklamējat savu uzņēmumu?

– Šobrīd mūsu galvenā reklāma ir dabisks saturs – filmējam video par to, kā mums klājas, kā top produkti. Līdz šim vairāk koncentrējamies uz to, lai pabeigtu produktu līdz galam – gan garšu, gan iepakojumu. Tagad, kad viss ir gatavs, sākas arī mūsu īstā reklamēšana.

Cilvēki ir atsaucīgi? Iegādājas Jūsu produkciju?

– Jā, cilvēki ir ļoti atsaucīgi – īpaši Balvos. Vietējo atbalsts mums dod milzīgu motivāciju turpināt un augt. Katrā Balvu zaļajā tirdziņā pie mums nāk pircēji, kuri jau iepriekš nogaršojuši šokolādi un pēc tam atgriežas vēl. Arī tas, ka piedāvājam ko atšķirīgu no citiem, padara mūsu produkciju īpašu un pievilcīgu.

Cik plašā mērogā plānojat attīstīt savu uzņēmumu?

– Mēs domājam plaši. Mūsu mērķis ir ne tikai Latvija, bet arī eksports uz Baltijas valstīm un tālāk Eiropā. Gribam, lai pēc iespējas vairāk cilvēku var izbaudīt to, ko esam radījuši

Foto - no personīgā arhīva

legūst pamatus. Topošie uzņēmēji Apvienotajā Karalistē ieguva zināšanu pamatus tam, kā strādāt ar šokolādi.

Foto - no personīgā arhīva

Pirmā produkcija. Pati pirmā produkcija, ko Aleta un Niks ražoja savam pirmajam tirdziņam Balvos.

šeit, Balvos.

Kādas ir uzņēmuma vērtības?

– Mūsu vērtības ir radīt šokolādi, kas nes līdzī emocijas – prieku, pārsteigumu un īpašas atmiņas. Gribam, lai katrs gabaliņš ir kā maza pieredze.

Kā piesaistāt klientus?

– Klientus piesaistām ar to, ka dalāmies video un stāstos par pašu procesu, bet tirdziņos – ar īpašo atmosfēru un antīkajiem koferiem, kas kļuvuši par mūsu odziņu. Cilvēki nāk ne tikai pirkt, bet arī pagaršot, un tieši iespēja uzreiz sajūst garšu padara mūsu stendu dzīvu un neaizmirstamu. Protams, arī neparastās garšas, kuras nevar atrast veikalos, vienmēr izraisa interesi un liek atgriezties.

Jūs būsiet arī mājas kafejnīcu dienās. Kur Jūs varēs sastapt un kas būs piedāvājumā?

– Jā, šogad esam ļoti pateicīgi par iespēju piedalīties Mājas kafejnīcu dienās pie Ezertūres, Viļakā. Protams, ir arī neliels satraukums, kā būs, bet uztveram to kā lielisku pieredzi. Piedāvāsim ikvienam izveidot savu dražēju izlasi no dažādām garšām un darināt unikālu piekariņu no īstām kakao pupiņām.

Stiprākie ļaudis ir tie, kas paliek

Sanita Karavoičika

Dzīve Latgales pierobežā nav vienkārša – tā prasa izturību, pacietību un ticību vietai, kurā esi dzimis un audzis. Šajā reģionā, kur klusums mijas ar dabas skaistumu un vēstures smagumu, arvien biežāk dzirdam jautājumu: “Vai te vēl ir nākotne?” Daudzi jaunie izvēlas doties uz lielākām pilsētām vai ārzemēm, meklējot plašākas iespējas, taču ir tādi, kuri paliek un cīnās, lai pierobežā būtu dzīve – ar skolu, kultūru, cilvēkiem un nākotni. Viens no viņiem ir baltinavietis IMANTS SLIŠĀNS – skolas direktors, novada domes deputāts un ilgus gadus aktīvs vietējās kultūras dzīves dalībnieks. Viņš stāv sardzē par skolu, kas ir ne tikai izglītības iestāde, bet arī kopienas sirds.

Dzīve Latgales pierobežā... Kāda tā šobrīd ir? Kas šeit īpašs?

– Latgales pierobežā ir dažāda. Vēl tālāk uz austrumiem, aiz Ludzas, Dagdas, Krāslavas, diemžēl ir iztukšotā un izmirstošā Latgales pierobeža. Būtu vajadzīga liela atkāpe, lai aprakstītu apstākļu kopumu, kādēļ Latgale, kas bija visblīvāk apdzīvotais Latvijas reģions un *baroja* visu Latviju ar vērtīgāko resursu – cilvēkiem –, šodien ir tādā situācijā, kādā ir.

Pie mums, Baltinavā, Upītē, Briežuciemā, Šķilbēnos, par spīti tam, ka valstī gadu desmitiem nav normālas reģionālās politikas, paldies Dievam, joprojām ir dzīvā Latgales pierobeža. Ir cilvēki, kuri šo zemi notur. Nesaukšu nevienu vārdā, lai kādu neaizmirstu, bet spēcīgu cilvēku mūšpusē ir daudz – zemnieki, uzņēmēji, izglītības, kultūras darbinieki, garīdznieki, radošas personības... Manuprāt, šeit dzīvojošajiem ir spēcīga dzimtās vietas, savu sakņu izjūta. Šeit joprojām dzīva latgaliešu valoda. Ir patriotisms, kas izpaužas ikdienas darbā, ne skaļos saukļos. Atceros, ka pirms krietna laika pa Latvijas pierobežu brauca Rimants Ziedonis, kurš rakstīja grāmatu par Austrumu robežu. Viņš bija sācis pierobežas iepazīšanu no Baltkrievijas pierobežas gala un, kad satikāmies Baltinavā, teica apmēram tādus vārdus: “Šeit beidzot redzu, ka pierobežā dzīvo cilvēki.”

Ko Jums nozīmē būt daļai no šīs kopienas? Kas ir tas, kas šeit tur?

– Šeit ir mana dzimtā vieta, bērnības zeme, dzimtas saknes. Savulaik Rīgā pavadīju brīnišķīgus studiju gadus *ģeogrāfos*, bija piedāvātas arī karjeras iespējas turpat metropolē, tomēr ne mirkli nešaubījos, ka gribu dzīvot un darboties Latgalē, Baltinavas pusē. Starp citu, tieši esot projām, no attāluma var labāk novērtēt tās vērtības, kas mums ir, bet ko ikdienā uz vietas var neievērot. Man svarīga latgaliskā vide. Mani studiju gadi bija Latvijas Atmosfēras laiks un latgaliešu Atmosfēras sākums, ko izbaudīju un ar ko aizrāvos. Arī tāpēc tik pašsaprotami ir būt šeit.

Baltinavas skolas vārds nav iedomājams bez Jūsu vārda, jo jau 23 gadus esat skolas direktors. Kādi ir lielākie izaicinājumi, ar kuriem jāsastopas mazajām lauku skolām pierobežā?

– Viens no izaicinājumiem ir iedzīvotāju skaita būtiska samazināšanās (rezultātā, arī skolēnu skaita), kas ir ne tikai pierobežas, bet visu no Rīgas attālāko novadu problēma. Kā jau pieminēju, valstī nav bijusi un joprojām nav normālas reģionālās politikas. Pierīga aug un kļūst arvien pārapdzīvotāka, pārējā Latvija iztukšojas, bet valsts/valdība tikai pastiprina centralizācijas politiku un šos procesus vēl vairāk veicina.

Otrs izaicinājums ir sabiedriskās domas ietekmēšana, kas ilgstoši (un ne bez rezultātiem) tiek kultivēta, ka te, Latgalē, pierobežā, dzīvot un būt “nav perspektīvi”. Mācīties nelielā lauku skolā “nav perspektīvi”, dzīvot tālu no Rīgas “nav perspektīvi”... Uzturēt ceļus “nav perspektīvi”, jo maza satiksmes intensitāte. Attīstīt uzņēmējdarbību “nav perspektīvi”, jo problēmas ar darbaspēku un arī klientu mazāk, lielle noietā tirgi tālāk. Ar bērniem runāt dzimtajā vecvectēvu latgaliešu valodā arī “nav perspektīvi”... Pie tam vēl zinām, ka kredīvēšanas politika pierobežas cilvēkiem arī nav labvēlīga. Un visam tam klāt vēl jaunā aktualitāte, ka valsts pierobežā varēs atsavināt zemes īpašumus, ja tas nepieciešams valsts drošībai.

Vēl viens izaicinājums saistīts ar visām skolām, ne tikai pierobežā. Izglītības sistēma ir pārbirokratizēta, pārnorma-

Foto - no personīgā arhīva

tizēta. Pārbāzta ar visādiem normatīviem, kas pārslogo skolu direktorus, skolotājus, atņem laiku un enerģiju, ko labāk varētu veltīt darbam ar bērniem, jauniešiem. Šajā ziņā izglītības sistēma iet “greizu ceļu”, bet absolūtais vairums izglītības jomas cilvēku, redzot daudzās absurdās lietas, pacietīgi, miera labad (jo taču būs akreditācija, atbrauks pārbaudītāji) vairo nekam nevajadzīgos papīru kalnus, kārtības utt. Cīņa ar birokrātiju, ko pasludinājusi valdība, manuprāt, šobrīd ir tikai vārds.

Esat pazīstams arī kā direktors, kurš par savas skolas pastāvēšanu stāv un krit, ieskaitot klauvēšanu pie durvīm visaugstākajos varas gaitēņos. Par ko šobrīd ir galvenā cīņa?

– Būtu labāk, ja varētu vienkārši strādāt, bet sanāk cīnīties. Jau vairākus gadus kā *karsts kartupelis* ir jautājums par plānoto izglītības finansēšanas modeli – tā saukto modeli “Programma skolā”, un par plānotajiem skolu tikla veidošanas kritērijiem. Par to varētu ļoti gari izteikties. Īsa variants. Kad 2024.gada 17.decembrī informatīvo ziņojumu par jauno modeli izskatīja Ministru kabinetā, to nebija saskaņojis NEVIENS sadarbības partneris. Visvairāk iebildumu bija Latvijas Pašvaldību savienībai (LPS) un LIZDA. Tie ir iebildumi, arī aizstāvēt mūsu pierobežas skolu intereses. Tā nav cīņa par vienu skolu, bet par taisnīgiem principiem, lai nobremzētu masveida skolu slēgšanas kampaņu!

Kādi ir būtiskākie iebildumi vai priekšlikumi par modeļa “programma skolā” šobrīd piedāvāto projektu?

– Kopumā tie ir trīs. Pierobežas vidusskolām, lai saņemtu pilnu valsts finansējumu, minimālo izglītojamo skaitu (10.-12.kl.) noteikt 25-30, nevis 45, kā piedāvā IZM. Valsts budžeta finansējums vidusskolas posmā jānodrošina proporcionāli izglītojamo skaitam (IZM projektā šobrīd piedāvāts vidusskolas posmā valsts finansējumu nepiešķirt vispār, ja netiek sasniegts IZM plānotais minimālais izglītojamo skaita kritērijs). Jauno finansēšanas modeli ieviest tikai gadījumā, ja pieejams viss modeļa ieviešanai nepieciešamais finansējums. Mūsaprāt, nav pieļaujams jauno finansēšanas modeli ieviest ar mazāku finansējumu. Cīņa ir par to, lai atbalsts Austrumu pierobežai ir reāls, ne tikai deklaratīvs *uz papīra*, lai pierobežā nodrošināts valsts un pašvaldības pakalpojumu tīkls, attīstīta infrastruktūra, lai laukos tiek saglabātas skolas (arī vidusskolas), jo tas ir valstiskās attieksmes jautājums pret cilvēkiem, kas ir šeit – Latvijas un Eiropas Savienības pierobežā. Tas šodien ir ģeopolitisks jautājums!

Kopš 2000.gada sākuma esat bijis deputāts Baltinavas pagastā, tad novadā un nu jau otro sasaukumu arī Balvu novada domē. Kā Jūsu darbs novada domē palīdz vai papildina darbu skolā?

– Svarīgi turēt roku uz pulsa, kad vietējā pašvaldība pieņem būtiskus lēmumus ar ilgtermiņa sekām. Bijušas situācijas, kad kolēģi deputāti par labu saviem argumentiem kādā lēmumā piesauc MK noteikumus. Es pats tos izlasu, un izrādās, ka vēlmais

ties pasniegts par īstenību. Un vēl ir būtiski neļaut jaukt viedokļus ar faktiem. Pats vārds ‘pašvaldība’ jau izsaka jēgu – pašu valdība, nevis akla “norāžu no augšas” izpildīšana.

Kādas ir būtiskākās pārmaiņas, ko esat centies ieviest vai aizstāvēt kā deputāts?

– Vienmēr esmu bijis pret pārlietu centralizāciju. Savulaik pirms 2009.gada administratīvi teritoriālās reformas iestājos par savas – Baltinavas – pašvaldības saglabāšanu. Toreiz baltinaviešiem izdevās izveidot savu novadu. Novada lielums nav izšķirošais kritērijs tā attīstībai. Divpadsmit pastāvēšanas gadus Baltinavas novadā, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, bija piesaistīts vairāk projektu finansējuma kā daudzos lielajos novados. Ne viena vien jaunā ģimene atgriezās dzimtajā pusē (arī tagad Baltinavas vidusskolā pirmsskolas grupās ir daudz bērnu, Baltinava neizmirst!). Diemžēl lielākā novadā aktuālāka ir centra-nomales pretnostatīšana par sliktu attālākiem pagastiem.

2018.gadā mums, tā laika Baltinavas novada deputātiem, izdevās panākt, ka izglītības finansēšanas kritērijos pirmo reizi tika izdalīta īpaša Eiropas Savienības pierobežas teritorijas kategorija. Tas bija rezultāts ilgstošai un neatlaidīgai darbībai, sarunām, vizītēm, priekšlikumu iesniegšanai, uzrunājot IZM ministru un citus valdības ministrus, Saeimas deputātus, Valsts prezidentu, valdības vadību, sadarbojoties ar LPS, LIZDA, Latgales plānošanas reģionu. Šodien svarīgi saglabāt to, ko izdevās panākt, jo, kā jau pieminēju, “centralizācijas buldozers” turpina braukt pāri Latvijai.

Vai pierobežas statuss ietekmē pašvaldības iespējas attīstīt izglītību, kultūru un infrastruktūru?

– Īsā atbilde – pierobežas statuss šobrīd rada zināmus ierobežojumus, bet nav reālu valsts atbalsta mehānismu pierobežai. Tikai kardinālas izmaiņas reģionālajā politikā varētu pierobežu un no Rīgas attālos reģionus nostādīt līdzvērtīgā situācijā ar pārējo Latviju. Tie būtu reģionālie koeficienti, reģionālās piemaksas, pierobežas teritoriju atbalstoši kritēriji dažādās jomās (piemēram, tai pašā skolu tīkla jautājumā) utt. Un tas ir politiskās gribas jautājums!

Pēdējā laikā sabiedrībā dažādos kontekstos daudz tiek pieminēts vārds ‘pierobeža’. Ko nozīmē stiprs cilvēks pierobežā?

– Stiprs cilvēks pierobežā (tāpat kā citur) ir tas, kurš stāv par savām vērtībām, savām mājām, ģimeni, par savu novadu, valodu, par Tēvzemi. Kurš nelokās līdzī visiem vējiem, kurš nebaidās nostāties pret straumi un palikt mazākumā ar savu viedokli, ja ir pārliecināts, ka viņam ir taisnība. Tikai stipri cilvēki var saturēt stipru novadu. Stipri novadi veido stipru Latviju.

Savulaik Baltinava bija mazākais Latvijas novads, taču tas nebūt nenozīmē, ka par Baltinavu neviens nezina. Jums, piemēram, ir slavenais amatierteātris “Palādas”, pēc kura lugām pat tapusi Nacionālā teātra izrāde “Latgola.lv1” un “Latgola.lv 2”, kas

vairākus gadus bija skatītāju iecienītākā...

– Baltinavas novads ir sena un spēcīga vieta! Tam saknes stiepjas gadsimtiem senā vēsturē. Baltinavas pagastā atrodas seno latgaļu pilskalni – Puncuļovas (Obeļovas), Olūtoju pilskalns un Zvonu kolni, kas bija latgaļu apkārtējo novadu centri. Baltinavas pagasts pastāvēja jau 19.gadsimtā pēc dzimtbūšanas atcelšanas, visi apkārtējie kaimiņu pagasti ir izveidoti vēlāk. 20.gadsimta sākumā (vēl pirms Latvijas valsts rašanās) vietējie uzņēmīgie cilvēki Baltinavas pagastā izveidoja Latgalē pirmo krājaizdevu sabiedrību un izpirka vietējās muižas zemi. Kad 20.gadsimta 20.gados Ziemeļlatgalē veidoja jaunu apriņķi (Jaunlatgales, vēlāk Abrenes apriņķi), diskutējot par topošā apriņķa centru, starp iespējamajiem variantiem figurēja arī Baltinava. 30.gados Baltinavā tika uzcelta visā valstī pirmā pagasttiesas ēka. 2009.gada reformā Baltinavas pagasts bija vienīgais Latgalē, kam izdevās izveidot pašiem savu novadu. Jā, baltinaviešus paaudzēm ir raksturojis spīts un pastāvēšana

par sevi! No Baltinavas nākušas daudzas izcilas personības. Un, protams, Baltinavas kolorīts uz Nacionālā teātra skatuves izrādē “Latgola.lv”!

Ja runājam par aktiermākslu, viena lieta ir daudzus gadus būt galvenās lomas – Ontana – atveidotājam, bet pavisam kas cits amatierteātra aktierim kāpt uz Nacionālā teātra skatuves un izrādē aizvietot teātra leģendu Uldi Dumpi. Kādas atmiņas palikušas par šo notikumu?

– Jā, Baltinavas amatierteātrī “Palādas” jau neesmu krietnu laiku, bet arvien gadās, ka mani kādā citā Latvijas vietā kāds uzrunā par Ontanu. Bet par uzstāšanos uz Nacionālā teātra skatuves man ir ļoti jaukas un īpašas atmiņas. Izrādē “Latgola.lv” galveno – Ontana – lomu Ulda Dumpja vietā nospēlēju trīs izrādes. Esmu pateicīgs par šo iespēju liktenim, režisoram Valdim Lūriņam, autorei Danskovītei! Mani ļoti, ļoti sirsnīgi uzņēma visa “Latgola.lv” trupa. Un tā īpašā sajūta izrādes beigās, kad

pirmoreiz biju Ontana lomā Nacionālajā teātrī, kad visa skatītāju zāle piecēlās kājās... Pēc manas pirmizrādes uz lielās skatuves bija neliela saviesīgā daļa, kurā mani sveica visi trupas aktieri, bija sirsnīgi un jauki. *Paļdis!* Starp citu, gribu piebilst, ka man dzīvē visspilgtākie brīži, kas devuši vislielāko gandarījumu, ir pateicoties tam, ka esmu latgalietis, nāku no Latgales, ka man ir tāda Dieva un dzimtas senču dota vērtība kā latgaliešu valoda!

Kas ir tās lietas, kas palīdz uzturēt dzīvu Latgales reģionu, latgaliešu valodu un noturēt pierobežā dzīvojošos cilvēkus?

– Dzīvu Latgales reģionu uztur cilvēki! Stipri, patriotiski cilvēki, kuri te dzīvo, strādā, izsapņo un īsteno savus sapņus, audzina bērnus. Dzīvu latgaliešu valodu, protams, uztur cilvēki, kuri runā latgaliski paši, runā latgaliski ar bērniem un mazbērniem. Varas un valsts iekārtas mainās, bet pamatvērtības paliek. Kā teica Francis Trasuns: “*Varai pīder laiceiba, taisneibai – myužeiba!*”

Saglabāt darba tikumu un prasmī radīt

Artūrs Ločmelis

Katra tikšanās reize ar Balvu novada Kubulu pagasta iedzīvotāju un biedrības “Ziemeļlatgales partnerība” valdes locekli un stratēģijas administratīvo vadītāju IEVU LEIŠAVNIECI neatstāj vienaldzīgu – interesanta sarunu biedre, teju katru mirkli gatava mesties jaunu izaicinājumu virpulī un, kas pats svarīgākais, mūžīgi pilna jaunām un dzīvotspējīgām idejām. Turklāt leva, kura dzimusi lielā deviņu bērnu ģimenē un šobrīd pati ir mamma dēliem Markam Markum un Raitam Markum, joprojām saglabājusi latgaliešiem raksturīgās stipra un sīksta cilvēka īpašības.

Jau no seniem laikiem lielas ģimenes Latgalē nav bijis nekas neparasts, bet uzaugt deviņu bērnu ģimenē arī ne kurš katrs var lepoties!

– Tā gan ir, bet, piemēram, mana tēvam bija vēl vairāk brāļu un māsu – divpadsmit (smaida – aut.pieb)! Savukārt pati bērniņu pavadīju ar četrām māsām un četriem brāļiem. Augt tik kuplā ģimenē bija gan jautri, gan dažkārt arī grūti, bet kopumā tas bija vienreizējs laiks – ar brāļiem un māsām bija daudz kopīga un starp mums valdīja īsta draudzība. Dzīve tik lielā ģimenē sniegusi arī ciešāku saikni tagad – nu jau pieaugušu cilvēku vecumā. Jāpiebilst, ka daļa māsu dzīvo Balvos, bet brāļiem ikdienas gaitas rit ārzemēs.

Esat dzimusi Balvos, bet bērniņu pavadījusi Kubulos. Turpat arī sākāt skolas gaitas?

– Jā, mācījos Stacijas pamatskolā, kur pabeidzu deviņas klases. Pēc tam izglītību turpināju toreizējā Balvu pilsētas ģimnāzijā, bet vēlāk studēju grāmatvedību Malnavas koledžā (ar specializāciju finansēs), kā arī ieguvu jurista kvalifikāciju Juridiskajā koledžā Rīgā. Ikdienā zināšanas tiesībās gan neizmantoju tieši kā juriste, bet tās pašreizējā darbā palīdz labāk izprast normatīvo regulējumu un noformēt dažādus dokumentus, lai viss būtu juridiski korekti. Piemēram, sagatavojam dažādus lēmumus, administratīvos aktus un, ja nepieciešams, mums jābūt gataviem, ka klients to var pārsūdzēt tiesā. Šādos gadījumos svarīgi saprast, ko un uz kāda pamata rakstām un uz kādiem likumiem atsaucamies.

Kā zināms, lielākā daļa Jūsu darba dzīves griezusies par un ap dažādu projektu realizēšanu. Allaž esat jutusi, ka finanšu lietas ir Jūsu aicinājums?

– Mana pirmā darbavieta bija “Latvijas Unibanka” Balvos, kur strādāju par darījumu nodrošināšanas speciālisti kredītēšanas jomā gan privātpersonu vajadzībām, gan arī uzņēmējdarbības attīstībai. Pēc tam darba ceļi aizveda uz nu jau bijušo “Parex banku”, tad uz apdrošināšanas firmu “BTA”, bet vēlāk uz banku “Citadele” Gulbenē, kur biju klientu attiecību menedžere un kur galvenais uzdevums bija piesaistīt jaunus klientus un pārdot dažādus bankas produktus. Savukārt biedrībā “Ziemeļlatgales partnerība” sākotnēji pildīju projektu vērtētājas pienākumus, kad analizēju klientu iesniegtos projektus un vērtēju to atbilstību noteikumiem. Pēc kāda laika uz nelielu slodzi kļuvu par finanšu vadītāju, pēc tam – par stratēģijas administratīvā vadītāja asistentu, bet tad par visas biedrības vadītāju. Jāteic, jau darbs bankās man sniedza pieredzi ar projektu realizēšanu, tikai caur kredītēšanas prizmu. Proti, klienti, kuri vēlējās saņemt kredītu, nāca paši ar savām projektu idejām – kādam bija nepieciešama nauda mājas vai dzīvokļa iegādei, bet cits vēlējās attīstīt uzņēmējdarbību. Vairākus gadus

Foto - no personīgā arhīva

Jo dzīve jau ir komanda! “Bez ģimenes, draugiem, domubiedriem un līdzgaitniekiem mēs neko nerasniegtu un nekur nevirzītos, jo dzīve jau ir komanda!” pārliecināta leva Leišavniece, kura attēlā (pa vidu) redzama ar savām kolēģēm un draudzenēm Kristu Medni (pa kreisi) un Sandru Igauni (pa labi).

darbojos arī ar Pasaules bankas kredītu programmu ar dāvinājumu daļu (ja kredītaņēmējs izpildīja saistības noteiktā laikā, tika pilnībā segti procentu maksājumi), ar kā starpniecību tika sniegta palīdzība vairākiem vietējiem uzņēmējiem, piemēram, Balvos atverot vairākas frizētavas un autoserviss. Esmu bijusi klāt daudzu uzņēmējdarbību attīstības pirmsākumos mūsu pusē, kad bija jāspēj noticēt klientam, jāizvērtē riski un jāpalīdz. Arī tagad mans darbs ir līdzīgs – izvērtēt projektu idejas un atbalstīt ar finansējuma piešķiršanu. Tikai tagad tas vairs nav bankas kredīts, bet princips palicis tas pats – noticēt cilvēkam un atbalstīt viņa ideju.

Mēdz teikt, ka latgalietis ir tas pats latvietis, tikai ar kvalitātes zīmi. Kā Jūs raksturotu īstu Latgales cilvēku?

– Nav šaubu, ka latgalieši ir spēcīgi cilvēki. Iespējams, arī atvērtāki, čaklāki, varenāki dūšā, garā un miesā, un varbūt mazliet spītīgāki nekā citos Latvijas reģionos dzīvojošie. Arī uzņēmība mums nav sveša, lai gan tā vairs nav tik izteikta, jo trūkst drošības sajūtas un pārliecības par nākotni. Agrāk cilvēki bija drosmīgāki un gatavi riskēt – visi gribēja darīt, mēģināja un nebaidījās. Tagad paliek arvien mazāk cilvēku, kuri pārvar šīs bailes, bet vairāk analizējam un izsveram. Piemēram, savulaik Kubulos bija trīs veikali, bet tagad palicis tikai viens, kurā ir viss. Agrāk cilvēki dažādas lietas, tajā skaitā uzsākot uzņēmējdarbību, tik ļoti neizvērtēja potenciālos riskus, jo gan jau kaut kā sanāks *izpeldēt*. Agrāk cilvēkiem bija teorijas zināšanas, bet ne pieredzes reālā praksē. Savukārt tagad cilvēki kļuvuši prātīgāki, piesardzīgāki, apdomīgāki un arī gudrāki nekā savulaik, un to pat laikam nevar dēvēt par uzņēmības trūkumu. Kopumā mūsdienās sabiedrība tendēta vairāk atpūsties, baudīt dzīvi un patērēt, nevis radīt. Protams, milzīga loma ir tehnoloģiju attīstībai, kas mainījusi darba tradīcijas laukos un dzīvesveidu kopumā. Ja agrāk viss bija jādara ar rokām, tagad to mūsu vietā paveic tehnika. Līdz ar to ir mazāk fiziski jāpiepūlas un pazūd prasmes, kuras cilvēki pārmantoja no paaudzes paaudzē, lai gan ir ļoti svarīgi tās saglabāt.

Jūs, piemēram, esat saglabājusi medību tradīcijas! Esat medniece!

– Tā gan! Mednieks bija mans tēvs un tēva brāļi, mednieks ir arī mans brālis Andris Islandē, medniece esmu arī es un māsa Māra mednieku un makšķernieku klubā “Kubuli”. Medības – tā ir bauda un īpaša sajūta, līdzīgi kā dziedātajam patīk dziedāt

vai mūzikim – muzicēt. Alkstu būt dabā, kustībā, vērot dzīvniekus un klausīties meža skaņas, kas rada prieku un vienlaikus trenē maņas būt uzmanīgai un vērigai. Jāteic, sieviešu–mednieču mūspusē nav daudz, bet tomēr ir. Laikā, kad ar mūsu sākām doties medībās, sabiedrībā valdīja stereotipi, pat neizpratne un nosodījums, proti, kā gan sieviete var būt medniece? Ritot gadiem, tas vairs nav tik pārsteidzoši. Turklāt Latvijā izveidots arī dāmu–mednieču klubs “Lady HUNT”.

Jau apmēram trīs gadus pastāv komanda “Balvu vilcenes”, kur esat tās kapteine un rosīga dalībniece. Tā ir vēl viena aktivitāte, kas aizpilda Jūsu ikdienu!

– “Balvu vilcenes” ir komanda, kas startē MAMANET jeb uz volejbola noteikumiem balstītās sporta sacensībās. Tās izveides iniciatore bija balveniete Inta Ozola, kura mani uzaicināja uz pirmo treniņu. Sākumā vienkārši uz to aizgāju, bet drīz vien radās ambīcijas izveidot stipru komandu, kas pārstāvētu Balvu pilsētas godu visā Latvijā. Tas arī izdevies! Savukārt nosaukums ‘vilcenes’ izvēlēts, jo tas ir skanīgs un saistīts ar Balvu pilsētas simboliku, bet komandas sastāvā iekļaujam ikvienu mammu vai sievieti virs 30 gadu vecuma un ar dažādiem fiziskajiem parametriem – galvenais, lai ir vēlme spēlēt! Jebkurš komandas sports veicina veselīgu aktivitāti, kas mūsdienās kļūst arvien retāka parādība – esam arvien mazāk kustīgi, kā rezultātā rodas arī veselības problēmas. Tikmēr treniņos cilvēks ne tikai kustas un uzlabo veselību, bet arī attīsta raksturu, mācās sadarboties, komunicēt, uzņemas atbildību, tiek stiprināta savstarpējā draudzība un arī prasme risināt konfliktus. Komandu sporta veids attīsta ļoti daudzas dzīvē nepieciešamās iemaņas un pilnveido cilvēku kā personību.

✓ **LEADER projekti ir Eiropas Savienības atbalstīta iespēja īstenot savas idejas laukos.**

✓ **Biedrība “Ziemeļlatgales partnerība” ir vietējā rīcības grupa, kuras galvenais uzdevums ir īstenot LEADER pieeju. 2014. – 2022.gadā Balvu novadā LEADER pieejas īstenošanai ieguldīti 2 605 612 eiro (1 493 377 eiro uzņēmējdarbības, 1 112 235 eiro – sabiedriskā labuma projektiem).**

✓ **2023. – 2027.gadam Balvu novadā LEADER pieejas īstenošanai pieejami 1 579 860 eiro.**

**Turpinājums 12.lpp.*

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. #SIF_MAF2025

Sadarbības projektā piedalās mediji: «Diena», «Vietējā Latgales Avīze», «Latgales Laiks», «Ezerzeme», «Vaduguns», «Rēzeknes Vēstis», radio «Alise Plus»

Par projekta «Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis» rakstu saturu atbild to autori.

MAF
Mediju atbalsta fonds

** Sākums 6., 11.lpp.*

Šī gada sākumā Jūs ar vēl divām radošām un dros-mīgām kolēģēm un draudzenēm – Kristu Medni un Sandru Igauni – realizējāt aizraujošu ideju, iegādājoties padomju laikos celtu ūdenstorni! Kādi plāni tā attīstībā?

– Šķiet, nav daudz cilvēku, kuri varētu palepoties, ka viņiem pieder ūdenstornis (smaida – aut.pieb.)! Sandra un Krista bija pirmās, kuras devās apskatīt ūdenstorni, pēc k: teica: “Jā, ņemam!” Tā nu mēs visas trīs ūdentorni, kuram devām vārdu “Horizonts” un dibinājām biedribu “Iespēju horizonts”, arī nopirkām. Šobrīd ar šo projektu vairāk darbojas Sandra un Krista, bet es viņas atbalstu un ļauju savām jaunākajām kolēģēm radoši izpausties. Tīkmēr plāni ir vērienīgi. Ūdenstorna apkārtnē vēlamies izveidot gaumīgu dārzu, kur varētu rīkot dārza svētkus, nelielus akustiskos koncertus, meditēt, gleznot, rīkot zvaigžņu vērošanu, jogas nodarbības vai vienkārši baudīt mieru. Plānojam uzbūvēt arī kāpšanas sienu, bet viens no sapnīšiem ir ūdenstorna augšā izveidot terasi, no kura varētu vērot pilsētas skatus. Izskanēja runas, ka torņa iekšpusē varētu būt kafejnīca, bet diemžēl torni tam nav iespējams pielāgot.

“Nekur nav tik smaga zeme kā Latgalē”

“Vaduguns” žurnālisti vairākkārt rakstījuši, ka ir traki cilvēki, kuri virza pasauli. Ziemeļlatgalē tā noteikti ir kultūras, izglītības un sabiedriskā darbiniece MARUTA CASTROVA. Viņu pazīst kā teātra festivālu “Kīršu dārzs” un Vislatvijas amatiereteātru salidojuma Balvos režisori, pagalmu svētku, ielu svētku, Dziesmu svētku, nevalstisko organizāciju gada balvas “Sprēslica” un daudz citu pasākumu veidotāju, studijas “Azote” un biedrības “Ritineitis” dibinātāju, iedzīvotāju forumu vismaz 10 gadu garumā vadītāja. Šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl... Ko vēl piebilst? Visu savu apzinīgo darba mūžu 46 gadu garumā viņa ir veltījusi sabiedrībai, cilvēku izglītošanai, atbalstam un radošumam.

Kurš darbības lauks jeb aktivitātes ir mīļākais “bērns”?

– Tā droši vien būtu kādu lielāku svētku režija. Piemēram, teātra festivāls Balvos, arī XVIII Lauku sporta spēles. Pēc pieciem gadiem radio nejausi dzirdēju Valmieras sportista sarunu ar žurnālistu, kurš atzina, ka joprojām atceras sporta spēles Balvos, kurās juties kā olimpiskajās spēlēs. Protams, tas bija komandas darbs, jo pasākumos jāspēj pārsteigt ne tikai skatītājus, bet arī dalībniekus. Izdodas tikai tad, ja it visā iekšā esi ar sirdi un dvēseli.

Kas pašlaik ir uzmanības lokā?

– Katru vasaru uz Balvu ezera augusta mēnesī notiek koncerts “Mūzika saulrietam”. 16.augustā tas izskanēja jau desmito reizi, ko apliecināja arī salūts uz ezera, tostarp notika Balvu novada makšķerēšanas sacensības, kā arī neizpalika citas sportiskas aktivitātes, bija iespēja pavizināties ar biedrības “Rūsa vējā” retro motocikliem. Palīdzu noorganizēt “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības” Pateicības dienu, lai 24.augustā kopā ar novada iedzīvotājiem izrādītu pateicību un cieņu mūsu mediķiem – cilvēkiem, kuri ik dienu rūpējas par mūsu veselību un dzīvību. Ideja ir tāda, ka mediķiem pateiksies arī astoņas dziedošās ģimenes, kuras dāvās koncertu. Latvijā šobrīd norisinās teātra festivāli. Tikko ar izrādi “Kaķīša dzirnavas” pabijām Cēsīs, šajā nedēļas nogalē dosimies uz Valku un septembrī – uz Limbažiem.

Kur meklējams vai rodams “āķis”, lai aktivitātēm piesaistītu dažādu interešu cilvēkus?

– Tas āķis ir enerģija. Diezgan ilgi jau dzīvoju šajā pasaulē. Esmu vadījusi gan kultūras namu, gan strādājusi ar aktīvām iedzīvotāju kopienām un biedrībām. Vēl viens mans bērniņš ir iespēja strādāt ar jauno paaudzi, izaudzināt viņus, lai jau vēlāk jaunieši paši tālāk līdzdarbotos. Piemēram, Latvijas Sarkanais Krusts, šobrīd – Balvu teātris. Kopā ar jauniešiem arī pats jūties jauns...

Izdodas?

– Nedaudz jāpaauglējas, jāaizrauj. Neteiksim, ka viegli, jo jebkurā darbiņā ir kāda specifika. Ir jāieinteresē, jo katram gribas vagas galā burkānu ieraudzīt.

Jums nav sveša arī labdarības sfēra...

– Par to pašlaik ļoti grūti runāt. Jā, nodarbojos ar labdarību, bet gribu pateikt... Nereti esmu kā neredzamais cilvēks... Šobrīd pašai vajadzīgs atbalsts.

Neesat nekad baidījiesies publiski dalīties pārdomās, spītējot ļaunajai slimībai...

– To neslēpju. Pati un arī daktere Rīgā, kur jau sesto gadu saņemu savu terapijas devu, brīnās... Daudzi cilvēki, kurus iepazinu arī Gaiļezērā, vairs nav starp mums. Nezinu... Es tam cenšos nepievērst lielu uzmanību. Ja pieļautu bezspēcību, tad paliktu uz gultas. Izmantojot izdevību, vēlreiz vēlos

Jebkurā gadījumā ceram, ka jau nākamajā vasarā, ja izdosies piesaistīt nepieciešamo finansējumu un nokārtot visas formalitātes, būs izveidota kāpšanas siena un dārzs. Šobrīd vēl nepieciešama torņa jumta maiņa un dažī citi infrastruktūras uzlabojumi, bet mērķis ir padarīt šo vietu par skaistu, mierpilnu un daudzveidīgi izmantojamu publisku objektu.

Kā saredzat Balvu novada potenciālu?

– Mūsu lielākā iespēja un bagātība ir attīstīt savu unikālo identitāti, bet attīstības stratēģiju nevar izstrādāt tikai pašvaldība viena. Tas ir katra iedzīvotāja uzdevums – jāiesaistās, jādomā, jāizsaka viedoklis, jāpiedalās! Piemēram, Gulbenē ir attīstīta ekonomika un ražošana, bet Alūksnē – tūrisms. Arī Balviem nepieciešams atrast savu īpašo virzienu. Piemēram, ja par centrālo mērķi uzstādām sportu, lauksaimniecību vai jebkādu citu nozari, tad ejam un attīstām tikai un vienīgi šo sfēru, kā rezultātā radīsies arī naktsmītnes, pilnveidosies ēdināšanas pakalpojumi un attīstīsies daudzas citas nozares. Bet ir jābūt vienai galvenajai vērtībai, ap kuru veidot visu pārējo novada dzīvi. Diemžēl mēs reti uzklausām arī bērnu un jauniešu idejas un vēlmes, bet viņu vietā izdomājam paši. Šobrīd ļoti bēdīgi iet

pateikties ikvienam ziedotājam par finansiālo atbalstu, jo zāles, kas man bija un ir nepieciešamas, maksā pārāk dārgi... Par visu maksāju es dārgi... Kad dakterei jautāju, cik vēl ilgi man būs jālieto dārgās zāles, kas izmaksā gandrīz 4 800 eiro mēnesī, saņēmu atbildi: “Visu laiku.”

Cenšaties nepieļaut bezspēcību?

– Man šobrīd nav tik ļoti labvēlīga situācija, tāpēc augstu vērtēju un vērtēju jebkuru atbalstu. Arī es esmu gatava citus atbalstīt – gan ar padomiem, gan ar dažādām aktivitātēm. Vienmēr esmu teikusi, ka mediķiem ir jātic. Viņi noteikti tevi var paglābt, tomēr svarīgi arī pašam neieslīgt nekā nevarēšanā. Nē, tu vari! Tā, šķiet, ir gadsimta kaite.

Kādi ir tuvākie plāni?

– Līdz šim biju Balvu pilsētas sabiedrības pārvaldes speciāliste. Cilvēks domā, Dievs dara. Esmu aktīvi uzsākusi darbu Balvu teātrī gan sadarbībā ar biedrībām, gan uzrakstot projektus. Ir izveidojušās trīs grupas: bērnu, jauniešu un visi pārējie pēc vēlmēm. Domāju, ka pamatdarbs būs teātra režisore.

Visa dzīve mazāk vai vairāk virmo ap Balvu Kultūras un atpūtas centru...

– Tur esmu uzaugusi. Tās ir manas otrās mājas. Arī Balvu muižā pavadīju 10 gadus, un tur arī bija viens no maniem mīļākajiem bērniem – Balvu Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centrs.

Ko tagad sev ieteiktu vai pateiktu, ja šo jautājumu uzdotu Vārna Klāra, kuru teātrī pirmo nospēlējāt 13 gadu vecumā? Ietu to pašu dzīves ceļu?

– ...hm, žurnāliste Maruta Sprudzāne tolaik bija mans vīrs. Bijām tomēr galma vārnas. No vārnas viedokļa raugoties, nekas īpaši manā dzīvē nav mainījies. Strādāju, kalpoju un darbojos. Neko negribu nožēlot, neko nevaru nožēlot. Viss, ko esmu darījusi, arī darbojoties man ir patīcis, esmu mīlējusi un cienījusi, radījusi godīgi ar azartu. Varbūt diezgan vienpersoniski pieņēmu lēmumus, neesmu īsti sistēmas cilvēks. Nereti visi gaida, lai 2-3 mēnešus pirms pasākuma ir gatavs scenārijs. Man tā nav, kaut gan zinu, kāds tas būs. Tad es izkāpu no tās idejas laukā un meklēju vēl kādas citas, gala-rezultātā atgriežos pie tā paša atpakaļ, ko sākotnēji biju izdomājusi. Bet vienalga šie likloči, grāvji un šaubu takas ir jāizstaigā un jāizbrien. Daudzus savus pasākumus nosapņoju.

Kādas pārdomas raisās?

– Vajag ar cilvēkiem runāt. Mēs dzīvojam saraustītā un stresa situācijā. No kā rodas tās slimības? No uzņemtā stresa, no norītajiem kamoliem, paturot dusmas un neapmierinātību sevi.

Nereti cilvēkus mudīni izkāpt no komforta čībām. Izdodas?

– Ir jābūt vēlmei izkāpt. Nevar nevienam neko pārmest, jo katrs uz šīs zemes esam atsūtīti ar savu dzīves būtību un sūtību. Katram no mums ir jāpaveic kāds uzdevums... Kāpēc mani nepaņēma, kad biju smagā situācijā, divreiz redzot to, ko sauc par gaismu tuneļa galā. Mani nepaņēma, tāpat neesmu vēl visu izdarījusi.

Savulaik teicāt, ka daudzas idejas nokrīt zemē un sapūst, sasalst vai iesalst. Joprojām?

– Jā, daudzas.

Ko darīt, lai tā nebūtu?

– Mēs no emociju laika aizejam uz mākslīgā intelekta laiku, kas var daudz ko pateikt priekšā. Mums nevajag iespringt... Patiesībā visas idejas, ko mēs realizējam, jau ir izdomātas. Rītenis ir izveidots, tikai katrs mēs to ar kaut ko papildinām, kaut ko pieliekam. Vai ieraugām no citas puses...

2009.gadā nodibinājāt biedribu “Ritineitis”.

garām BMX trasei tā dēvētajā vecajā slidotavā Balvos, jo pēc projekta realizēšanas tā faktiski pamesta novārtā, lai gan mūsu jaunākā paaudze trasi joprojām turpina izmantot.

Bērni ir mūsu nākotne – tie nav tikai banāli vārdi. Kā viņos veidot izpratni par darba tikumu, tradīcijām, vērtībām?

– Agrāk skolā darbmācības stundās mācīja šūt, tamborēt, tika kopīgi audzēts dārzs un vāktā raža, bet tagad daļa bērnu, tēlaini runājot, nezina, ne kā burkāns izskatās, ne biete. Svarīgi saglabāt čaklumu un prasmi radīt. Bērniem jāiemāca, ka darba darīšanai ir jēga un ka paša izaudzētais un izdarītais ir liela vērtība, kas nav salīdzināma ar veikala preci. Līdz ar to visu cilvēks pilnveidosies un, kļūstot pieaugušam, viņa skatījums uz dzīvi un darbi būs pavisam ar citu nozīmi un vērtību. To visu var atjaunot, bet nepieciešams ieguldīt lielu darbu un strādāt ar bērniem jau no pašas viņu mazotnes. Vienlaikus priecājos, ka joprojām, tajā skaitā mūsu pusē un Latgalē kopumā, saglabājušās lielas, stipras ģimenes, kurās paaudžu paaudzē saglabātās tradīcijas tiek turētas augstā vērtē.

Maruta Castrova.

Par darbu saņēmusi daudzus Balvu pilsētas domes Atzinības un Pateicības rakstus, tai skaitā arī Latvijas Pieaugušo izglītības apvienības Pateicību par ieguldījumu pieaugušo izglītības attīstībā Latvijā un aktīvu līdzdalību LPLA darbā (2006),

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes Atzinības rakstu par ieguldīto darbu mūžizglītības attīstībā Latgales reģionā (2008). 2019.gadā biedrības “Ritineitis” un pieaugušo neformālās izglītības centra “Azote” vadītāja Maruta Castrova apbalvota ar Balvu novada domes Atzinības rakstu.

– Gribējās, lai nosaukums atgādina, ka esam Latgalē, ka mēs virzāmies uz priekšu. Kādā dzejoļu grāmatā uzrunāja vārdi “Riti, riti, ritineiti...”.

Kur šobrīd rīt ritineitis?

– Rakstām projektus, uzturam amatnieku un mājražotāju studiju “Azote”. Sadarbojamies ar ukraiņu bēgļiem. Mācām latviešu valodu, iesaistām dažādās kultūras aktivitātēs un meistarklasēs. Ļoti sarežģīti strādāt ar bērniem un jauniešiem, kuri sēž mājās un mācās attālināti. Cenšamies atrast to, kas viņus piesaista. Alfa paaudzes bērni piedzimst ar telefonu rokās, ieskausti tehniskajos līdzekļos. Nav slikti, bet pieļauju, ka pasaulē pēc 300 gadiem sāksies jauns stāsts.

Kāds?

– Ceru, ka atnāks laiks, kad protam un gribam strādāt komandā. Kas šobrīd mākslīgā intelekta laikā izdzīvos? Mēs šobrīd aizejam prom no emocionālā laika uz intelektuālo. Laimīgāki būs tie, kas kopā spēj veidot kopienas. Arī teātris ir kopiena, arī deju kolektīvs ir kopiena, arī makšķernieki ir kopiena. Ja šādu grupiņu nav, tad vieniem būs grūti. Tad kļūstam par robotiem. Arī Balvu pilsētā šobrīd nav tik vienkārši, savā sirdi varu teikt, ka milu savu pilsētu. Pilsētā ienāk iedzīvotāji no pagastiem, un viņiem nav tik stipras piederības sajūtas. Līdz ar to zaudējam savas pilsētas stāstu. Savā darbības laikā atjaunoju gan pilsētas karogu, gan ģerboni, gan citus atribūtus.

Tas ir svarīgi?

– Tā ir zīme, ka es milu šo vietu.

Joprojām uzskatāt, ka latgaliešu spēka avots ir spīts?

– Idejiski, jā. Nekur nav tik smaga zeme kā Latgalē. Cilvēki dzīvo smagāk, spītīgāk un grūtāk, bet tai pašā laikā viņos ir atvērta dvēsele, labestība, vieglums, viesmiliba, spēks un darba spars. Protams, sava valoda.

Sevi uzskatāt par vidzemnieci vai latgalieti?

– Balvi ir vērti gan uz Latgali, gan uz Vidzemi. Esam robeža, tāpat kā Saldus. Viņi saka, ka ir Kurzemē, nevis Zemgalē. Dzīvojot uz vai pie robežas, ir plašāks lauks, kur darboties.

Kā nezaudēt savu ES robežniekiem?

– Nedomāju, ka sliktākā scenārija gadījumā pirmo iznīcinās pierobežu. Mēs pat savā ziņā esam pasargāti no tā, no kā baidās Rīgā, Liepājā vai Ventspilī. Turēsimies – ar mīlestību, ar ticību un to pašu spitu.

Negadījums Balvos

Ar automašīnu notriec motociklistu

Notikuma vieta. Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka 15.augustā ap pulksten 12.50 Balvos (Brīvības ielā, pretī picērijai “Zebra”) noticis ceļu satiksmes negadījums starp automašīnu “Volvo XC90” un motociklu “Yamaha”. Policijas rīcībā ir informācija, ka automašīnas vadītāja neizpildīja ceļa zīmes Nr.206 (“Dodiet ceļu”) prasības, kā rezultātā izraisīja sadursmi ar motociklu. Pēc avārijas motocikla vadītājs tika nogādāts vietējā medicīnas iestādē. Saistībā ar šo notikumu uzsākts administratīvā pārkāpuma process.

Aktuālākā informācija par Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Rēzeknes, Ludzas, Preiļu un Balvu novados) reģistrētajiem notikumiem liecina, ka 20.augustā reģistrēti 46 notikumi un 32 izsaukumi ar izbraukšanu uz notikuma vietu. Reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi un 89 administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmes noteikumu jomā (53 no šiem pārkāpumiem bija par atļautā ātruma pārsniegšanu). Tādi noziedzīgi nodarījumi, kā zādzības no mājokļa, automašīnu zādzības vai laupīšanas, netika reģistrēti.

Informē ugunsdzēsēji

Deg labības lauks

14.augustā pulksten 11.38 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Balvu novada Kubulu pagastu, kur dega nokults labības lauks 23 hektāru platībā. Pulksten 14 ugunsgrēks tika likvidēts.

Pēc šī notikuma Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informēja, ka ugunsdzēsēji glābēji ražas novākšanas laikā ik pa laikam saņem izsaukumus, kuros deg labības rugāji, siena rullji un lauksaimniecības tehnika. “Ugunsgrēku skaitu un to postošās sekas iespējams mazināt, ievērojot piesardzību, apzinoties iespējamus riskus un tos savlaikus novēršot. Piemēram, lauksaimniecības traktortehnikas aizdegšanos novērsīs regulāra rotējošo detaļu un mezglu vārpstu attīrīšana no degtspējīgiem materiāliem. Savukārt transportlīdzekļu dzinēju izplūdes caurules jāapriko ar dzirksteļu slāpētājiem un jāuzrauga, lai dzinēja kolektora un izplūdes caurules savienojuma starplikās nebūtu plisumu un bojājumu. Šādā veidā tiek novērsta iespēja, ka dzirksteles iekļūst sausajos salmos, sienā, graudos, un tos aizdedzina. Degoši labības un rugāju lauki ir tikpat bīstami, kā kūlas ugunsgrēki, jo tajos var ciest un iet bojā cilvēki, kā arī liesmas var pārmesties uz automašīnām un ēkām. Tāpēc ir svarīgi ievērot piesardzību, lai novērstu šādu ugunsgrēku izcelšanos!” uzsver Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

Deg pirts

18.augustā pulksten 21.30 Kubulu pagastā dega divstāvu pirts ēkas siena 2 m² platībā.

No dažiem simtiem līdz vairākiem tūkstošiem eiro

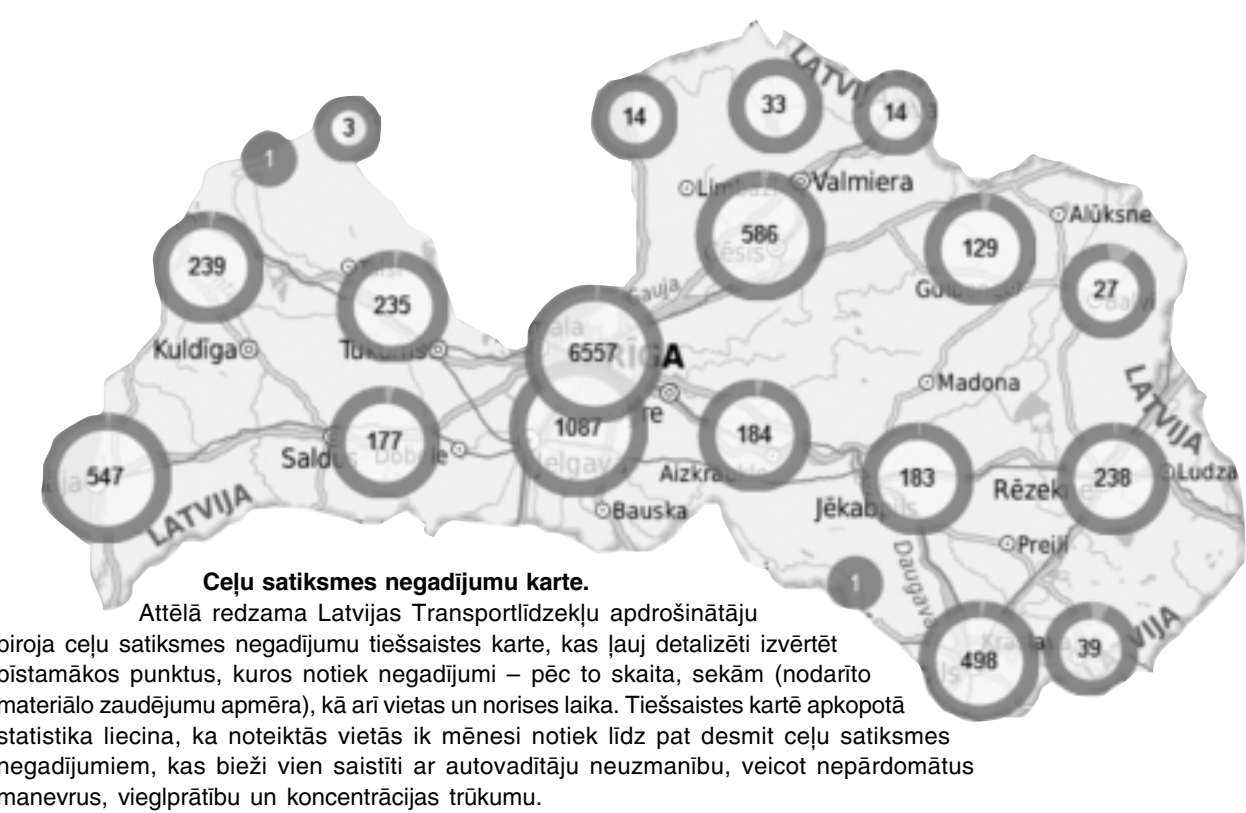
Izmaksātās OCTA atlīdzības par avārijām mūspusē

Diemžēl ceļu satiksmes negadījumi Balvu pilsētā un visā novada teritorijā kopumā notiek regulāri. Daļa avāriju ir maznozīmīgas, bet dažkārt tās beidzas ar letālām sekām. Protams, negadījumi rada arī finansiālus zaudējumus, un daļā no tiem atlīdzības izmaksā OCTA. Cik lielas OCTA summas par avārijām izmaksātas Balvu novadā laikā no šī gada 1.janvāra līdz 21.augustam?

Šogad līdz 21.augustam negadījumi, kuros OCTA izmaksātās atlīdzības bijušas virs 5000 eiro, Balvu novadā nav reģistrēti. Toties fiksēta viena avārija, kurā nodarītie materiālie zaudējumi bija no 3000 līdz 5000 eiro. Proti, šāds negadījums notika 28.janvārī pulksten 11.20 Balvos, Dārza ielā 2, kā rezultātā tika nodarīti materiālie zaudējumi transportlīdzeklim 3257,34 eiro apmērā. Par šo avāriju tika sastādīts saskaņotais paziņojums. Bijušas arī septiņas avārijas, par kurām OCTA atlīdzībās izmaksātas summas no 1000 līdz 3000 eiro: Bērzpils pagasta Golvaros (zaudējumi transportlīdzeklim – 1363,89 eiro), Baltinavas pagasta Riekstiņos, Apšovā (zaudējumi transportlīdzeklim – 2740,43), Balvu ielā, 2 Viļakā (zaudējumi transportlīdzeklim – 1018,37 eiro), Kubulu pagasta Sitā (zaudējumi transportlīdzeklim – 1303 eiro) un Balvu pagasta Verpuļevā (zaudējumi transportlīdzeklim – 2350 eiro). Savukārt viens negadījums, kad OCTA atlīdzība tika izmaksāta virs 1000 eiro, notika 14.janvārī pulksten 8.27 Balvos, Bērzpils ielā (zaudējumi transportlīdzeklim – 2939,28 eiro). Protams, šajā laikā krietni vairāk bijis negadījumu, kurās OCTA atlīdzības izmaksātas apmērā līdz 1000 eiro.

Jāpiebilst, ka visā Latvijā laikā no šī gada 1.janvāra līdz 21.augustam reģistrēti 23 negadījumi, par kuriem OCTA atlīdzības izmaksātas virs 10 000 eiro. Arī mūspusē laikā no 2015.gada šādi negadījumi ir fiksēti. Piemēram, lielākais materiālais nodarījums šajā laikā ticis reģistrēts kādai personai un ēkai 2019.gada 14.septembrī Lazdukalna pagastā. Pa notikušo tika sastādīts ceļu policijas protokols un OCTA atlīdzībā izmaksāti 45 140,36 eiro.

No šī gada 1.janvāra līdz 21.augustam līdz šim lielākā izmaksātā OCTA atlīdzība par avāriju Balvu novadā bijusi 3257,34 eiro. Negadījums notika 28.janvārī Balvos, Dārza ielā 2.

Ceļu satiksmes negadījumu karte.

Attēlā redzama Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja ceļu satiksmes negadījumu tiešsaistes karte, kas ļauj detalizēti izvērtēt bīstamākos punktus, kuros notiek negadījumi – pēc to skaita, sekām (nodarīto materiālo zaudējumu apmēra), kā arī vietas un norises laika. Tiešsaistes kartē apkopotā statistika liecina, ka noteiktās vietās ik mēnesi notiek līdz pat desmit ceļu satiksmes negadījumiem, kas bieži vien saistīti ar autovadītāju neuzmanību, veicot nepārdomātus manevrus, vieglprātību un koncentrācijas trūkumu.

Kā pieteikt atlīdzību?

Personai, kura pretendē uz apdrošināšanas atlīdzību, jāpaziņo par negadījumu un jāiesniedz pieteikums par apdrošināšanas gadījumu apdrošinātājam, kas apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību. Ja negadījumu izraisījis neapdrošināts transportlīdzeklis, zaudējumus sedz Garantijas fonds, ko administrē Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB). Gadījumos, kad apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda, pieteikumu par apdrošināšanas gadījumu pēc savas izvēles jāiesniedz kādam no apdrošinātājiem, kas ir LTAB sadarbības dalībnieks.

Ja zaudējumus nodarījis transportlīdzeklis ar ārvalstu reģistrācijas numura zīmi, pieteikumu par apdrošināšanas gadījumu iesniedz apdrošinātājam, kas ir zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka OCTA apdrošinātāja pārstāvis Latvijā vai, ja pārstāvja nav, pēc izvēles kādam no apdrošinātājiem, kas ir LTAB dalībnieks.

Personai, kura nepretendē uz apdrošināšanas atlīdzību, jāiesniedz apdrošinātājam, ar kuru noslēgts civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgums, aizpildīts saskaņotais paziņojums desmit dienu laikā no avārijas brīža. Tas jā dara gadījumā, kad avārijas apstākļi fiksēti, izmantojot saskaņotā paziņojuma veidlapas, vai rakstveidā jāinformē par negadījumu, ja tā apstākļus fiksējusi Valsts policija. Ja zināmas negadījumā iesaistītās personas, bet to pretrunīgo liecību dēļ nav iespējams noteikt šo personu atbildības pakāpi, tad, zaudējumus atlīdzinot, pieņem, ka atbildības pakāpe negadījumā iesaistītajām personām ir vienāda. Ja negadījumā cietis gājējs, kurš nav atzīts par tā izraisītāju, savukārt negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītāja vaina nav pierādāma, apdrošināšanas atlīdzību izmaksā LTAB.

Plašāka informācija Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja interneta mājaslapā www.ltab.gov.lv/

Viedoklis

Lai ir suns un arī aste!

7.Latvijas senioru sadziedāšanās svētku noslēguma koncertā Balvos Latvijas Pensionāru federācijas (LPF) darba koordinatore, bezmaksas izdevuma “Latvijas pensionārs” redaktore Liesma Kalve atklāja, ka rīta pusē pabijusi iedzīvotāju forumā Jēkabpili par OIK atgūšanu.

Viņa ir pārliecināta, ka LPF sadarbībā ar biedrību “Tiesiskums” iniciatīva ir iespēja vecāka gadagājuma cilvēkiem vai cilvēkiem, kuriem nav digitālu parakstīšanas rīku, nodrošināt iespēju parakstīt cesijas līgumu ar advokātiem, lai atgrieztu no valsts prettiesiski iekasēto obligātā iepirkuma komponenti jeb OIK: “Vai redzama gaisma tūnela galā? Es to redzu Lietuvas piemērā. Īstenībā OIK krāpšanas shēma nav latviešu izgudrota, bet starptautiska krāpšana. Līdzīgi gadījumi valstiskā līmenī bijuši Portugālē, Itālijā, Spānijā un Vācijā. Visur izkrāptā nauda ir atgriezta atpakaļ. Lietuvā bija tik gudra valdība, ka, pamatojoties uz Valsts kontroles atzinumu, pasludināja, ka šis maksājums bijis nelikumīgs, un 16 miljonus eiro atmaksāja atpakaļ saviem cilvēkiem. Tur iedzīvotājiem nekas nebija jāpieprasa. Valdība pati atzina savu kļūdu un atmaksāja cilvēkiem naudu. Kā pie mums izskatās? Savulaik advokāts Andris Grūtups cīnījās par “Bankas Baltija” izkrāptās naudas atprasīšanu. Viņam plāns un ideja bija lieliska, bet neizdevās tikai tāpēc, ka cilvēki neticēja un neatsaucās. Puse no cilvēkiem, kuri pieteicās, palika muļķa lomā, jo otra puse, lai kvorums būtu pietiekams, nepieteicās. Šoreiz, nedod Dievs, būs kaut kas līdzīgs. Mums ļoti svarīgi savākt 100 000 līgumus. Ja savācam, tad tas ir referendums. Pieteikties OIK atgūšanai iespējams līdz šā gada 1.oktobrim. Ja redzēsim, ka *suns ir, bet aste pietrūkst*, tad termiņu varētu pagarināt. Otrs variants, kad iespējama termiņa pagarināšana ir tad, ja redzēsim, ka ļoti daudz cilvēku vēlas parakstīt līgumus papīra formātā,

bet mums nav fizisku iespēju apbraukāt visus. Tas būtu vis-trakākais, kas var notikt, proti, cilvēkiem ir vēlēšanās, bet mums nav iespēju. Tas būtu nepiedodami! Es to negribu pieļaut. Redzēs, kā ies. Jēkabpili no pieciem notikušajiem forumiem bija sliktākais rezultāts. Cilvēki ir ļoti kūtri. Daudzi teica, ka netic. Tomēr tad, kad situāciju izklāstīja advokāts, visi atnākušie 100% parakstīja līgumus. Vaina ir tikai cilvēku izpratnē. Šajā gadījumā īsajā, sausajā atlikumā, parakstot cesijas līgumu, neviens neriskē ne ar ko. Neviens nemaksā neko. Neviens zaudēt nevar neko. Var tikai un vienīgi iegūt. Ja izdosies savākt šos 100 000 līgumus, tas nozīmē, ka mums ir kolektīvais prasījums. Ja neizdodas, tad tā ir tiesvedība. Atmaksu saņems tie, kuri būs reģistrējušies. Savukārt tie, kuri, iespējams, domā, – lai tie skrējēji skrien, bet mēs pagaidīsim, galarezultātā varēs gaidīt mūžīgi. Veiksmes gadījumā par tiem cilvēkiem, kuri nebūs ieregistrējušies iniciatīvas laikā, advokāti neiestāsies. Pārējiem nāksies meklēt savus advokātus un iet jau maksas ceļu.”

Tāpat Liesma Kalve pavēstīja, ka dienaskārtībā ir izdienes pensiju jautājums: “Ir sagatavots jautājums par vecuma izdienes pagarināšanu. Nākamā aktualitāte ir Senioru diena Saeimā, kas notiks 3.oktobrī. Tur galvenā tēma būs sudraba ekonomika – pensionāru integrācija darba tirgū. Tā ir ļoti nopietna tēma, kas līdz šim bijusi atstāta pabērna lomā. Par to neviens nav īpaši interesējies. Nesen no lielākās Eiropas pensionāru organizācijas saņēmām informāciju jeb pētījumu, kā pensionāri jūtas Eiropā: “Vai viņi grib iet strādāt? Kāpēc viņi grib iet strādāt? Vai viņiem tā ir nepieciešamība?” Pie mums par to nerunā. No mūsu 440 000 pensionāriem 70 000 strādā. Iedomājieties, kas notiktu, ja 70 000 cilvēkus izņemtu no darba tirgus? Tā būtu katastrofa! Sudraba ekonomika būs Senioru dienas Saeimā galvenā tēma.”

Foto - E.Gabranovs

Kur rodams spēka avots? Liesma Kalve nešaubās, ka kustība notur virs ūdens: “Ja 90.gadnieks, vakarā aizbraucot mājās, izdomās, ka no rītdienas vairs nedziedās, tad tas sāks smaržot pēc skujām. Kopā iešana, dziedāšana un dejošana uztur pie dzīvības. Lūdzu, nesēdieties mājās! Nereti jaunie pensionāri noteic, ko es tur ar tiem veciem iešu. Atnāciet, un jūs redzēsiet, ka jums ir vairāk kopīgā, nekā varat iedomāties.” Jautāta, vai līgumu slēgšana varētu notikt arī Balvos, redaktore atzina: “Mājaslapā tiesiskums.lv ir trīs opcijas, tostarp manuāli reģistrēties. Brauksim, ja būs vismaz 100 interesenti.”

Pludmales volejbols

Noslēdzies Balvu novada atklātais čempionāts

Artūrs Ločmelis

16.augustā Balvos aizvadītais izšķirošās spēles Balvu novada atklātajā pludmales volejbola čempionātā, noskaidrojot labākās komandas piecās grupās.

Katrā no grupām spēles bija spraigas, tieši mačos ar sīvākajiem konkurentiem izšķīrās vietu sadalījums un čempionu tituli. Rezultātā grupā “Sievietes” 1.vietu izcīnīja komanda “Divas pa smiltīm” (S.Hofmane/L.Raciborska/M.Vorfolomejeva), 2.vietu – “Ansami” (S.Zubova/M.Berjozova/A.Zakarīte), 3.vietu – “Meitenes” (R.Ozola/A.Iļjanova/N.Laicāne), 4.vietu – “Stepanova/Anča”, 5.vietu – “Aukstā zupa”, 6.vietu – “Burvīgās”.

Grupā “Jaunietes” startēja divas komandas, un vietu sadalījums ir šāds: 1.vieta – “Zvaigžņu spēks” (K.Kamzola/M.Borisa), bet 2.vieta – “Volejbola vētra” (J.Kaša/V.Dimītrijeva). Arī grupā “Jaunieši” bija divas komandas, kur čempiontitulu ieguva “Zandarti” (I.Frolovs/ M.Ančs), bet 2.vietā palika “Viļackie” (R.Melāns/J.Logins).

Grupā “Vīrieši” labāko sniegumu nodemonstrēja un 1.vietu izcīnīja komanda “NDK” (E.Bendzulis/K.Pipcāns), 2.vietu – “KAVI” (V.Pipcāns/G.Supe/V.Vasiļjevs), 3.vietu – “Tilžas

Foto - no personīgā arhīva

Spraigas ciņas! Ne tikai paši volejbolisti, bet arī līdzjutēji vēlreiz varēja pārliecināties, cik aizraujoša un skatāma spēle ir pludmales volejbols. Jāpiebilst, ka komandas, kuras nevarēja ierasties uz apbalvošanu, savas balvas var saņemt “Ziemeļlatgales Sporta centrā” vai zvanot galvenajam tiesnesim Kasparam Usānam (tāl.nr: 28934650)!

stilā” (M.J.Elsts/R.Dambītis), 4.vietu – “Bumba Oga Disene”, 5.vietu – “Kokorevičs/Ivanovs”, 6.vietu – “VUGD”.

Savukārt grupā “Vīrieši 40+” čempionu kausu virs galvas cēla “Bistros” (Dz.Vasiļjevs/N.Pulkstenis), 2.vietu ieguva

“Rakstiņi/...” (J.Rakstiņš/E.Rakstiņš/V.Duļevskis), 3.vietu – “90+” (D.Lucijanovs/A.Aleksejevs), 4.vietu – “ZLSC”, 5.vietu – “Lendži”, 6.vietu – “Bērzgale”.

Jūlijā

Reģistrēti mirušie

Bērzkalknes pagastā
Pjotrs Jegorovs (1960.g.)

Bērzpils pagastā
Raitis Tiltiņš (1988.g.)

Briežuciema pagastā
Lidija Ločmele (1964.g.)

Kubulu pagastā
Irēna Ludborža-Gabrane (1943.g.)
Irēna Nikandrova (1962.g.)

Lazdulejas pagastā
Feodosija Brizga (1940.g.)

Rugāju pagastā
Aivars Baķis (1951.g.)

Mārtiņš Ozoliņš (1952.g.)

Susāju pagastā
Austra Prancāne (1951.g.)

Šķilbēnu pagastā
Olga Ābele (1941.g.)

Vectilžas pagastā
Gaida Dambīte (1932.g.)

Vecumu pagastā
Broņislavs Dortāns (1931.g.)
Ženija Kaļāne (1950.g.)

Balvu pilsētā
Albina Akuls (1939.g.)
Anita Bukša (1949.g.)
Kristaps Kotāns (1991.g.)
Jānis Ločmelis (1968.g.)
Juris Ožs (1953.g.)
Inta Rudzīte (1961.g.)

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt!

Kādos gadījumos var atteikt ceļojuma apdrošināšanas atlīdzības izmaksu?

Iedzīvotāji arvien biežāk ceļo un, lai izvairītos no neparedzētiem izdevumiem, iegādājas ceļojuma apdrošināšanu. Tomēr ir reizes, kad apdrošinātājs atsaka atlīdzības izmaksu. Latvijas Apdrošinātāju asociācijas (LAA) prezidents JĀNIS ABĀŠINS skaidro, kādi ir galvenie atteikuma iemesli.

“Ceļojumu apdrošināšana ir liels atbalsts un miera avots, dodoties privātā vai darba braucienā ārpus Latvijas. Tā sedz neparedzētus izdevumus ceļojuma laikā, piemēram, saslimšanu vai nelaimes gadījumu, bagāžas nozaudēšanu vai ceļojuma plānu maiņu. Tomēr ir gadījumi, kad iedzīvotāji nav pietiekami rūpīgi iepazinušies ar noteikumiem un atlīdzība netiek izmaksāta, tāpēc pirms tās iegādes ir svarīgi izlasīt visus nosacījumus, lai nebūtu jāpiedzīvo vilšanās,” stāsta J.Abāšins.

Iepriekš plānotas vai atliekamas medicīniskās procedūras

Lai gan ceļojumu apdrošināšanā parasti ir iekļauti medicīniskie pakalpojumi, tomēr tas attiecas tikai uz akūtām saslimšanām vai hroniskām kaitēm, kas ceļojuma laikā pēkšņi saasinājušās. Medicīniskas procedūras, kas nav neatliekamas, netiek segtas.

“Tāpat apdrošinātāji nesegs izdevumus, ja tiks konstatēts, ka ceļojums jau sākotnēji ir plānots, lai saņemtu medicīniskus pakalpojumus,” saka LAA prezidents.

Ekstrēms sports

Atlīdzību neizmaksās arī tad, ja klients būs iesaistījies paaugstināta riska aktivitātēs vai nodarbojies ar ekstrēmu sportu, ja šis segums kā papildu pakalpojums nebūs iekļauts polisē. Piemēram, ja plānota pārvietošanās ar kvadricikliem, niršana, klinšu kāpšana, veikbords, ūdensslēpošana, sērfošana, lidošana ar paraplānu vai citas paaugstinātas bīstamības aktivitātes uz zemes, ūdens vai gaisā, tad pirms tam ir jāpārliedzinās, vai nodarbošanās ar šādām aktivitātēm iekļauta apdrošināšanā.

Zaudējumi dažādu vielu ietekmē

Ja veselības problēmas vai traumas radušās alkohola, psihotropo vai narkotisko vielu ietekmē, arī tad atlīdzības saņemšana tiks atteikta. Daži apdrošinātāji veselības polisē norāda maksimālo pieļaujamo alkohola koncentrācijas normu, kas nedrīkst tikt pārsniegta. Tāpat netiks atlīdzināti citi zaudējumi, kas radušies, ja klients bijis kādu vielu ietekmē, piemēram, pazaudējis personiskās mantas, nokavējis lidojumu u.tml.

Risks iestāties pirms polises iegādes

Nereti iedzīvotāji iegādājas ceļojuma apdrošināšanas polisi tikai tad, kad apdrošināšanas risks jau ir iestāties, lai kompen-

sētu jau iepriekš zināmus zaudējumus. Piemēram, iegādājas ceļojuma apdrošināšanu tad, kad lidojums vai viesnīcas rezervācija jau ir atcelta. Arī šādā gadījumā atlīdzību nevarēs saņemt.

“Apdrošinātājs pat var noteikt minimālo polises iegādes termiņu pirms ceļojuma, kas jāievēro, lai saņemtu atlīdzību, tāpēc ceļojumu apdrošināšanas polises iegādi nevajadzētu atlikt uz pēdējo brīdi, bet iegādāties jau tad, kad tiek veikta aviobiļešu iegāde vai viesnīcu rezervācija,” rekomendē J.Abāšins.

Polise nav iegādāta uz visu ceļojuma laiku vai ārstēšana turpinās pēc atgriešanās

Sarežģījumi ar atlīdzības saņemšanu var rasties, ja apdrošināšanas polise nav iegādāta uz visu ceļojuma laiku, sākot ar izbraukšanu no Latvijas, un beidzot ar atgriešanos. Apdrošināšana sedz tikai tās dienas, kurās polise ir spēkā. Ja negadījums, piemēram, trauma, zādzība, lidojuma aizkavēšanās u. c. notiek dienā, kas nav iekļauta polisē, apdrošinātājs pamatoti var atteikt atlīdzības izmaksu.

“Daži apdrošinātāji var atteikt izmaksu pat tad, ja negadījums noticis dienā, kas ir iekļauta polisē, bet, piemēram, ārstēšanās vai citi izdevumi turpinās pēc apdrošināšanas beigu datuma. Šādā gadījumā tiek segti tikai izdevumi līdz polises termiņa beigām. Tāpēc polisi vajadzētu iegādāties vismaz no dienas, kad izbraucat no valsts, līdz tai dienai, kad atgriežaties, ieskaitot arī lidojuma dienas. Vēl labāk – pievienot vienu *drošības rezerves* dienu pirms un pēc ceļojuma. Ja vēlaties, lai ceļojumu apdrošināšana sedz ārstēšanās izdevumus traumai, kas gūta ārvalstīs, arī pēc atgriešanās Latvijā jāiegādājas attiecīgs paplašinājums apdrošināšanas segumam,” saka apdrošināšanas eksperts.

Ceļojuma plānu maiņa

Dodoties ceļojumā vai biznesa braucienā, plāni nereti mainās – pēkšņi rodas iespēja, piemēram, vienu dienu doties slēpot kalnos vai nirt jūrā, kas sākotnēji nebija iekļauts. Šādos gadījumos ir svarīgi laikus papildināt ceļojumu apdrošināšanu ar attiecīgiem riskiem. Pretējā gadījumā, ja gūta trauma, apdrošināšanas atlīdzība var netikt izmaksāta, jo konkrētais risks nav bijis iekļauts polisē.

Dabas katastrofas, karadarbība

Atlīdzība, visticamāk, netiks izmaksāta, ja ceļojums tiek atcelts vai pārtraukts dabas katastrofas, terorisma, karadarbības un citu politisku vai sociālu risku dēļ, ja tie nav iekļauti papildu segumā. Piemēram, galamērķi plosās spēcīga viesuļvētra, notiek zemestrīce, nemieri vai terorakts. Arī tad, ja ceļojuma laikā rodas trauma vai zaudējumi, kas tieši saistīti ar šiem notikumiem, atlīdzības atmaksu var atteikt.

“Lielākā daļa pamata ceļojumu apdrošināšanas polišu šādus riskus neiekļauj pēc noklusējuma, jo tie ir uzskatāmi

par izņēmuma gadījumiem (*force majeure*). Tie tiek iekļauti tikai tad, ja tos speciāli pieprasa un apdrošināšanu atbilstoši paplašina. Apdrošinātājs to var piedāvāt kā daļu no *premium* klases paketes,” saka J.Abāšins.

Ceļa karte iedzīvotāju izglītošanai

Turpinot izglītojošo kampaņu par dažādiem apdrošināšanas veidiem, LAA kopā ar sadarbības partneriem ir sagatavojusi ceļojumu apdrošināšanas ceļa karti. Tajā vienkāršā valodā skaidrota ceļojumu apdrošināšanas darbība, izmantojot ceļa kartes principu, tai skaitā, ko apdrošināšana parasti sedz, kādi riski var tikt papildus ietverti, ko apdrošināšana nesedz.

“Gadījumos, kad ceļojuma apdrošināšana ir papildpakalpojums kredītiestādē saņemtai noreķinu kartei, jāpārliedzinās, vai polise sedz visus nepieciešamos riskus un nav nepieciešama papildu apdrošināšana. Atsevišķām bankas kartēm apdrošināšana darbojas tikai tad, ja ceļojums ir apmaksāts ar attiecīgo karti, tāpēc rūpīgi jāiepazīstas ar noteikumiem. Arī tad, ja apdrošināšanas polisi nodrošina kompleksā tūrisma pakalpojuma sniedzējs, jāpārbauda vai tajā ir iekļauta apdrošināšanas polise un kāds ir tās segums,” skaidro J.Abāšins.

Ceļa karte elektroniskā veidā ir brīvi pieejama LAA mājaslapā www.laa.lv sadaļā “Ceļveži”, kā arī pie LAA sadarbības partneriem, tostarp pie Latvijas Bankas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra.

Līdz šim LAA ir publiskojusi ceļa kartes īpašuma apdrošināšanā, dzīvības apdrošināšanā ar uzkrājuma veidošanu, veselības apdrošināšanā, nelaimes gadījumu apdrošināšanā, mūža pensijas apdrošināšanā, KASKO apdrošināšanā un dzīvības apdrošināšanā bez uzkrājuma veidošanas. Vēl kampaņas laikā plānots izplatīt ceļa kartes par OCTA ceļojumu apdrošināšanu.

S.ŠAICĀNE, Latvijas Apdrošinātāju asociācija

Izsludināta pieteikšanās Gada balvai kultūrā “Mūsu lepnums”

Balvu novada Kultūras pārvalde aicina līdz šī gada 15.septembrim izvirzīt pretendētus Gada balvai kultūrā “Mūsu lepnums” – Balvu novada pašvaldības apbalvojumam par īpašiem nopelniem un nozīmīgu ieguldījumu novada kultūrvides veidošanā un uzturēšanā. Pretendentus deviņās nominācijās var pieteikt gan iedzīvotāji, gan juridiskas personas.

Balvas mērķis ir veidot sabiedrībā izpratni par kultūras pozitīvo ietekmi uz kopējiem valsts, reģiona, Balvu novada attīstības procesiem, veicināt sabiedrības līdzdalību kultūras procesus veidošanā, tradicionālās, populārās un inovatīvās kultūras attīstību novadā un aiz tā robežām.

Balvas pretendenti ir Balvu novada kultūras darbinieki, mākslinieki, bērni un jaunieši, producenti, pasākumu organizatori un ikviens, kurš ar savu radošo darbību bagātina Balvu novada kultūras dzīvi. Balvu piešķir par iepriekšējo divu kalendāro gadu notikušajiem kultūras notikumiem,

kultūras, muzeju, bibliotēkas nozarēs strādājošo, amatiermākslas kolektīvu, mūziķu, mākslinieku, jauno talantu sasniegumiem.

Komisija vērtēs izvirzītos pretendētus deviņās nominācijās:

- ✓ Mūža ieguldījums kultūrā;
- ✓ Gada cilvēks mūzikā;
- ✓ Gada cilvēks mākslā;
- ✓ Gada cilvēks muzeju nozarē;
- ✓ Gada cilvēks bibliotēku nozarē;
- ✓ Gada kultūras organizators;
- ✓ Gada amatiermākslas kolektīvs;
- ✓ Gada notikums kultūrā;
- ✓ Jaunais talants kultūrā.

Gada balvas kultūrā “Mūsu lepnums” pasniegšanas ceremonija notiks šī gada 27.septembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā.

Uzziņai

Pretendentus nominācijām var izvirzīt gan fiziskas, gan juridiskas personas, iesniedzot aizpildītu un pamatotu pieteikuma anketu:

- ☐ elektroniski – sūtot uz e-pastu kulparvalde@balvi.lv, ar norādi “Pieteikuma anketa apbalvojumam kultūrā”;
- ☐ klātienē vai pa pastu – uz adresi: Balvu novada Kultūras pārvalde, Brīvības iela 61, Balvi, LV-4501.

Pērk

SIA “Mežusili” pērk meža
īpašumus, cirsma, izcirstus
meža īpašumus par 3000 EUR/ha.
Tāl. 28282021.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tāl. 26360308.

 Z.s “Strautiņi”
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

 SIA “AIBI” iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 20238990.

PĒRKAM

Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas
sagatavošanā, cirsma iestādīšanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas
pieprasījumu VMD.

ACA[®]
Forest

Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.acaforest.lv

BILLERUD

SIA “BILLERUD Latvia”
uzņēmums ar 30 gadu pieredzi
Latvijas mežsaimniecībā

**CIRSMU
PIRKŠANA
UN IZSTRĀDE**

Mūsu pieredze,
jūsu uzticība —
neapstrīdama
mežsaimniecības vērtība!

Meža ielā 4. Jaunielgavā,
Aizkraukles novads.
Tālrunis: 65152800, 26633461.
www.billerud.lv,
birojs@billerud.com.

 **IEPĒRK
MAJLOPUS**

**-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI**

tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

 Iepērkam LIELLOPUS!

info@senlejas.lv

62003939

Dažādi

**LOGI
DURVIS** Tāl.
26343039
www.balvulogi.lv

DZIRDES APARATI Tāl.
Mēness aptiekas telpās **26019076**
28.augustā plkst. 9.00 - 13.00.
Visi modeļi, rezerves daļas, labošana,
pielaikošana un pārdošana.

Pieņēma smilti, granti, šķembas.
Tāl. 25685918.

VEIKALĀ “DAUTEKS” jauns
piedāvājums aizkaru audumiem,
apakšveļai, gultas veļai, segām,
spilveniem. Balvos, Brīvības 46b.

No akas uz māju rokam un
pieslēdzam ūdensvadus, izvadām
kanalizāciju. Tāl. 25685918.

Dūmvadu, dabisko ventilāciju,
apkures ierīču, dūmeju
apsekošana, tīrīšana, remonts,
izgatavošana, mūrēšana,
oderēšana, uzstādīšana. Dūmu
detektori. Jumtu remonts, maiņa.
Telpu remontdarbi.
Tāl. 22363236, 20404400.

Izbraukuma gateris.
Tāl. 26161501.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām
un termoputām.
Tāl. 26748235.

Kapu vietas labiekārtošana,
betonēšanas darbi.
Tāl. 25742429.

Piedāvā darbu

Meklējam lentzāģa OPERATORU
un PALĪGU. Tāl. 28600344.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena
37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Ir maisos. Tāl. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa.
Tāl. 26550272.

Jaunputni, dējējvistas.
Tāl. 29424509.

Pārdod lopbarības kviešus, miežus.
Tāl. 20261843.

Metāla un bezazbesta šifera jumta
segumi no ražotāja. Uzstādīšana.
Tāl. 26360938.

25.augustā pārdošanā kartupeļi
(lopbarībai, pārtikai), gaudi: Rugāji –
8.00; Tilža – 9.00; Vectilža – 10.00;
Egluciems – 10.45; Rekova – 11.30;
Šķilbēni – 12.00; Semenova – 12.45;
Viļaka – 13.15; Kuprava – 14.00;
Viksna – 15.00. Tāl. 25442582.

Līdzjūtības

Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās. (J.Rūsiņš)
Atvadu un skumju brīdī esam
kopā ar **Žani Orlovski un viņa
ģimeni, TĒVU** zemes klēpī
guldot.

VRS Viļakas pārvaldes,
VRS GP Austrumlatgales
reģionālās nodaļas un IC Viļakas
nodaļas kolektīvs un Nadežda

No atmiņām paliek tik starojums
maigs,

Tā kā lieldagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāties laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.

(B.Martuževa)

Lai mūsu vissirsnīgākā līdzjūtība
dod spēku un atbalstu

**Žanim Orlovskim un pārējiem
tuviniekiem, mīļo TĒTI**

mūžības ceļā pavadot.
VRS VIP BID kolektīvs

Cik stindzinošs klusums ir apjosis
mājas,

Pār dzīvības lauku iet plāvējs
skarbs;

Tu neesi projām šai nestundā gājis,
Jo mūžīgi dzīvos tavš paveiktais
darbs.

Skumju un atvadu brīdī mūsu
mierinājuma vārdi un patiesa
līdzjūtība **Žaņa Orlovskā ģimenei
un tuviniekiem**, pavadot **TĒVU**
mūžības ceļā.

Martinovi, Līgas ģimene,
Krasnokutski, Biruta, Benita,
Voldemārs Z., Kuduri, Vladimirs,
Jeromāni, Šimanovski, Zondaki,
Cercini, Lilija, Voldemārs Š.

Vēl gribētos tālu līdz apvārsnim
staigāt

Un redzēt, kā tīrumos kvieši briest,
Bet melnas dzērves pa rudeni

klaigā,

Un cilvēka skatiens satumsis
dziest...

Skumju un atvadu brīdī patiesa
līdzjūtība **tuviniekiem un
piederīgajiem, JĀNI ORLOVSKI**
mūžības ceļā pavadot.
Viļakas vidusskolas kolektīvs

Kā savādi notiek:
Cilvēku nodzēš kā gaismu, no
istabas izejot...

Viss paliek uz vietas.
Vien akla tumsa, ar kuru jāaprod.

Izsakām līdzjūtību **Žanim un
Sarmītei ar ģimenēm**, pavadot tēti
JĀNI ORLOVSKI mūžībā.
Jura Dmitrijeva ģimene

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot.
Dod, Dieviņ, vieglu dusu,
Baltā smilšu kalniņā. (Latv.t.dz.)

Mūsu klusa, patiesa līdzjūtība
**Sarmītei, Žanim, mazbērniem un
visiem piederīgajiem**, pavadot
mūžībā tēvu, vectēvu **JĀNI**.
Indra, Raimonds, Līgita un Celerīna

Naktī, kad zvaigžņu lietus līs,
Verieties debesīs!
Meklējiet mani starp tiem
Mākoņos paslēptiem eņģeļiem.

(M.Freimanis)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Žanim
Orlovskim un pārējiem
tuviniekiem**, mīļo **TĒTI** mūžībā
pavadot.
Žaņa klasesbiedri

...tajās lapās, ko mūžības vēji nu
šķirsta,

Paliek cilvēka mūžs... (Z.Purvs)
Visdziļākā līdzjūtība

PĒTERA SUPES tuviniekiem, viņu
mūžības ceļā pavadot.
Kaimiņi Supes Elksņeva

Pie Kristus kājām bēdu lieku,
Kad nedodas, kas iecerēts,
Tā grūtai stundai pāri tieku –
Pie Kristus kājām bēdu lieku.

(B.Martuževa)

Kad pa smaržīgo vasaras puķu taku
mūžībā pavadīts mīļais **ALVIS**,
domās esam kopā un sūtām
līdzjūtības vārdus **Marijai un Aldim,
Laurim, Ričardam, Sanitai ar
meitiņām, visiem mīļajiem
tuviniekiem**.
Leontīne, Jānis, Līgas, Veltas,
Rudītes ģimenes

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma,
Noriet kā saule vakarā.
Paliek tik kapsētā svecītes liesma,
Paliek tik sāpe asarā.

Izsakām patiesu līdzjūtību un
skumju brīdī esam kopā ar **Olgu
Višņovu, MĀSU** pavadot mūžībā.
1.ieejas kaimiņi Bērzpils ielā 14

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom.
Paliek vien dvēseles gaismā...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Aijai
un Arvitai**, no **TĒTA, VECTĒVA** uz
mūžu atvadoties.
Deju kopa “Viola”

Tavi darbi citās mājās dzīvos,
Tava labsirdība tajos degs.
Tevi pašu dzimtās puses zeme
Silti, silti koku saknēm segs.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Aijai ar ģimeni, no **TĒTA** uz mūžu
atvadoties.
Astrīda, Vitālijs, Ilga, Arnis

Ne atsaukt tevi vairs, ne panākt,
Ne atvadu vārdus līdzī dot.
Vien baltu sēru sveci iedegt
Un vērot, kā tā klusi raud...
Izsakām patiesu līdzjūtību sāpju brīdī
tuviniekiem, mūžības ceļā pavadot
ANATOLIJU SNEGOVU.
MMB “Bērzkalne”

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni septembrim?

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

Indekss
3004

IZDEVEJS
SIA “BALVU VADUGUNS”
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVS – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

Datorsalikums-
SIA “Balvu Vaduguns”,
R.KACĒNS
Iespiests SIA
“Poligrāfijas grupa
Mūkusalā”, Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2001